

تاریخ آزمون

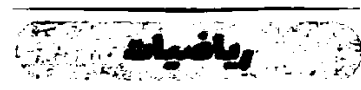
جمعه ۱۴۰۳/۱۱/۱۹

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

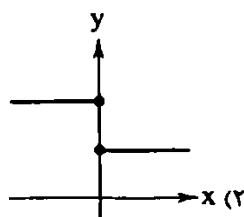
نام و نام خانوادگی	شماره داوطلب
تعداد سوال: ۱۰۰	

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

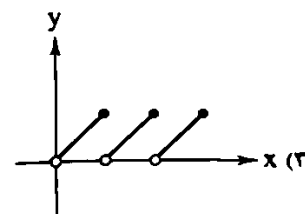
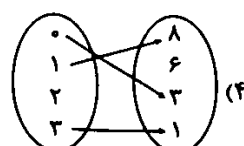
ردیف	عنوان	تعداد سوال	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۲	۳۱	۴۵ دقیقه
۴	تاریخ ۲	۱۰	۵۵ دقیقه
۵	جغرافیا ۲	۱۰	۶۵ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۷۵ دقیقه
۷	فلسفه ۱	۱۵	۹۰ دقیقه
۸	روان‌شناسی	۱۰	۱۰۰ دقیقه

۱- کدام گزینه نمایش یک تابع است؟

$$f = \{(6, 1), (1, 9), (-3, 0), (6, 4)\} \quad (1)$$

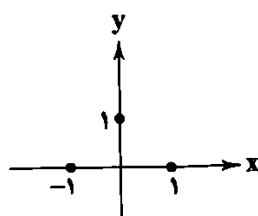
۲- با توجه به نمودار تابع g ضابطه این تابع کدام گزینه می تواند باشد؟

$$f(x) = x^2 + 2x - 1 \quad (1)$$

$$f(x) = -(x+1)^2 \quad (2)$$

$$f(x) = -x^2 - 1 \quad (3)$$

$$f(x) = -x^2 + 1 \quad (4)$$

۳- اگر تابع $f = \{(n^2 + 4n, 21), (nm + k, 16), (10, m^2 + 3m)\}$ یک تابع همانی باشد و m و n اعدادی نامثبت باشند، مقدار k^2 کدام است؟

۱۹۰۰ (۴)

۳۶۱ (۳)

۱۹ (۲)

۲۴۰ (۱)

۴- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} a^2 + 2a - 15 & x \geq 0 \\ 9a + 3 & x < 0 \end{cases}$ یک تابع ثابت باشد، فاصله نقطه $(1, a)$ از مبدأ مختصات کدام است؟ ($a \in \mathbb{N}$)

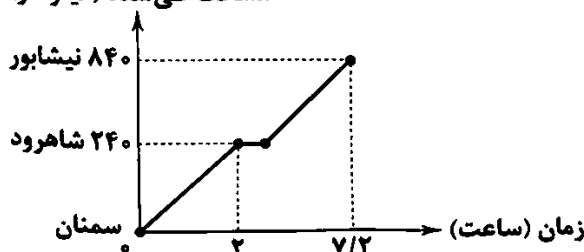
۱۷ (۴)

۹ (۳)

$\sqrt{17}$ (۲)

$\sqrt{82}$ (۱)

۵- نمودار «مکان - زمان» یک قطار به صورت زیر است. اگر این قطار در ایستگاه شاهرود توقف نداشته باشد و با سرعت ثابت به سمت نیشابور حرکت کند، چند دقیقه زودتر به نیشابور می رسد؟

۲۰ (۱)

۱۸ (۲)

۱۵ (۳)

۱۲ (۴)

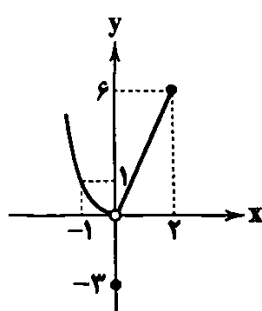
۶- ضابطه تابع نمایش داده شده زیر کدام است؟

$$f(x) = \begin{cases} 2x & ; 0 < x \leq 2 \\ -3 & ; x = 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases} \quad (2)$$

$$f(x) = \begin{cases} 3x & ; 0 < x \leq 2 \\ 3 & ; x = 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases} \quad (1)$$

$$f(x) = \begin{cases} 2x & ; 0 < x \leq 2 \\ 3 & ; x = 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases} \quad (4)$$

$$f(x) = \begin{cases} 2x & ; 0 < x \leq 2 \\ -3 & ; x = 0 \\ x^2 & ; x < 0 \end{cases} \quad (3)$$

۷- چه تعداد از گزاره‌های زیر درست می‌باشد؟

(الف) برد تابع ثابت $f(x) = c$ به صورت $\{c\}$ می‌باشد.

(ب) تابع $y = |x| + 1$ در دامنه $-2 \leq x < 0$ از ۴ پاره خط تشکیل شده است.

(ج) برد تابع پلکانی با شش ضابطه که دامنه آن تمام اعداد حقیقی می‌باشد، بی‌شمار عضو دارد.

(د) هر تابعی که دامنه و برد یکسان داشته باشد، همانی است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۸- ارزش کدام گزاره با سایرین متفاوت است؟

(۱) نمودار تابع $y = [x]$ با دامنه $-4 \leq x \leq 5$ به صورت پلکانی می‌باشد.

(۲) نمودار تابع $y = -2$ یک خط عمودی می‌باشد.

(۳) اعضای برد تابع $y = -|x|$ ، همواره مقداری نامثبت می‌باشد.

(۴) اگر f یک تابع همانی با دامنه $\mathbb{R}$ باشد، آن‌گاه $f(x) + f(-x) = 0$.

۹- اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله $\text{sign}(x^2 + 6x - 16) + \text{sign}(x^2 + 1) = 1$ باشند، مقدار $|x_1 - x_2|$ کدام است؟

۱۳ (۴)

۶ (۳)

۱۰ (۲)

۴ (۱)

۱۰- مقدار تقریبی عبارت $\frac{[\sqrt{26}] + \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{3}}}{[\sqrt{128}]}$ کدام است؟ ([نماد جزء صحیح است.)

-۱/۳ (۴)

۱/۳ (۳)

۳/۵ (۲)

-۳/۵ (۱)

۱۱- برد تابع $f(x) = [\sqrt{2}x] + [-\sqrt{2}x]$ ، شامل چند عضو است؟ ([نماد جزء صحیح است.)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲- معادله $2x^2 + [x+4] + [x-1] = 23$ چند ریشه صحیح دارد؟ ([نماد جزء صحیح است.)

بی‌شمار (۴)

صفر (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳- طبق نمودار مالیاتی زیر، مالیات سالانه مدیرعامل شرکت با حقوق ۲۵ میلیون تومان در ماه چند میلیون تومان است؟

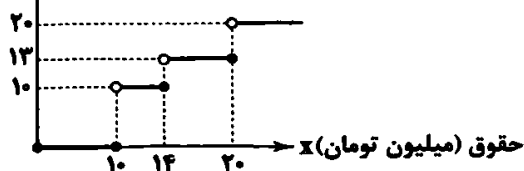
۲۶/۱۶ (۱)

۲/۱۸ (۲)

۲۶/۱۸ (۳)

۲/۱۶ (۴)

y نرخ مالیات
(درصد)

۱۴- با فرض آن‌که $a < 0$ و $|a| < 1$ ، حاصل عبارت $3\text{sign}(a+1) + 2\text{sign}(a^6)$ کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

-۵ (۲)

۲ (۱)

۱۵- برد تابع $y = |x - \sqrt{3}| - \sqrt{5}$ کدام است؟

 $\{y \in \mathbb{R} | y \geq \sqrt{3}\}$ (۴) $\{y \in \mathbb{R} | y \leq -\sqrt{3}\}$ (۳) $\{y \in \mathbb{R} | y \geq -\sqrt{5}\}$ (۲) $\{y \in \mathbb{R} | y \geq \sqrt{5}\}$ (۱)

۱۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، معرّف چه کسی است؟

(الف) او را به سبب غزل‌های خیال‌انگیز و به کاربردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.

(ب) معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است.

(ج) در سرودن شعر مذهبی معروف است و ترکیب‌بند عاشورایی او زیانزد است.

(د) واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر اوست و سبک شعرش حد واسطه سبک دوره عراقی و دوره هندی است.

(۲) بیدل دهلوی - وحشی بافقی - کلیم کاشانی - بلایفانی شیرازی

(۱) بیدل دهلوی - صائب تبریزی - محتشم کاشانی - وحشی بافقی

(۴) کلیم کاشانی - صائب تبریزی - محتشم کاشانی - بیدل دهلوی

(۳) شاه نعمت‌الله ولی - صائب تبریزی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

۱۷- کدام گروه شاعران، «همگی» مربوط به «قرن یازدهم» هستند؟

- (۱) وحشی بافقی - کلیم کاشانی - بلبلغانی شیرازی
(۲) بیدل دهلوی - صائب تبریزی - کلیم کاشانی
(۳) محتشم کاشانی - فروغی بسطامی - وفایی
(۴) صائب تبریزی - سلمان ساوجی - ابن یمن

۱۸- کدام عبارت از دیدگاه «تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی»، درست است؟

- (۱) بهزاد در دوره شاه‌عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل صفوی از مفاخر هنر هستند.
(۲) شاعران دوره صفوی سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی همراه می‌کردند.
(۳) در قرن یازدهم وابسته‌نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد مدعیان شعر و شاعری اندک باشند.
(۴) در دوره صفوی بسیاری از شاعران برای امرار معاش یا ثروت اندوزی راهی دیار هند شدند، زیرا آنجا هنوز بازار غزل‌سرایی رواج داشت.

۱۹- هر یک از عناوین «خلاق‌المعانی ثانی» و «خداوندگار مضامین تازه» به ترتیب، مربوط به کدام شاعر است؟

- (۱) محتشم کاشانی - بیدل دهلوی (۲) کلیم کاشانی - بیدل دهلوی (۳) محتشم کاشانی - صائب تبریزی (۴) کلیم کاشانی - صائب تبریزی
۲۰- در متن زیر از دیدگاه «تاریخ ادبیات» چند غلط به چشم می‌خورد؟

«شاهان گورکانی هند به زبان ترکی سخن می‌گفتند. بعد از آن زبان فارسی در شبه قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده، همه‌گیر و رسمی شد و تا زمان حاکمیت استعمار پرتغال در هند زبان رسمی آن دیار بود.»

- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۱- همه گزینه‌ها از دیدگاه «تاریخ ادبیات» درست است؛ به جز.....

- (۱) در قرن دهم دو جریان شعری رونق داشت که یکی مکتب وقوع و دیگری شعر لطیف و فصیح و طبیعی بود.
(۲) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند.
(۳) در دوره صفوی هم زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان تنها شهر ایران بود که محل اجتماع شعرا و فضلا بود و از دیدگاه ادبی توسعه یافت.
(۴) هنرهای چون قالی بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت.

۲۲- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

- (۱) نغمه مرغ چمن جان‌پرور است
(۲) گلستان خیالم را رسیده فصل فروردین
(۳) امروز که عصر علم و فرهنگ بود
(۴) پاسخش دادم از این مصرع سنجیده خویش

۲۳- در کدام بیت «مهم‌ترین نوع مجاز» به کار رفته است؟

- (۱) عشاق به میدان بازند به جد سرها
(۲) شاه را خاتم دولت نهد نقش مراد
(۳) آشنا را کف راحت که نهادند به دل
(۴) بیا که تا ز تو ای مه تهی است منزل ما

۲۴- در چند بیت «مجاز» وجود دارد؟

- (الف) فردا که فتد کار به میزان عدالت
(ب) رفت چو دیدم اشارت کنان آنک ماه
(ج) در کسوت خیر خواهی نوع بشر
(د) ای غره به اینکه دهر فرمان‌بر توست
(ه) ز آنچه ناچار تو با بی‌خبری ساخته‌ای

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۲۵- کدام بیت دارای «مجاز» و بر وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است؟

- (۱) یک لاله‌وار داغ دل ار افتد به دست
(۲) آن‌کس که داشت آن‌چه نداری تو او کجاست؟
(۳) منم و خیال بنازی، شب و روز با جمالت
(۴) سخنت به سرو گویم، خبرت ز باد پرسم

- شاداب خو به غم کن و خرم نگاه دار
کار چو تار او همه آشفته گشت و تور
چه شود، اگر بپرسی نفسی که چیست حالت؟
تو درون دیده و دل، ز کسان چرات جویم؟

۲۶- وزن چند مورد با مصراع «که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی» برابر است؟

- (الف) چنان چون اشک مهجوران نشسته لاله بر زاله
(ج) تو آن شیرنگ تازی را به میدان چون برانگیزی
(ه) یکی آلوده‌ای باشد، که شهری را بیالاید
(۱) دو (۲) سه
(ب) دل از چشمم به فریاد است و چشم از دست دل
(د) زمانه رخ به قطران شسته وز رفتن برآسوده
(و) به معنی آفتاب عصر خویش است
(۳) چهار (۴) شش

۲۷- «پایه‌های آوایی و وزن» کدام گزینه با بیت زیر برابر است؟

- «لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید
(۱) آن نواساز نوآیین، چو شود نغمه‌سرای
(۲) به خدا دیو ملامت برهد روز قیامت
(۳) دل و دین فداش کردم به کرشمه گفت نی نی
(۴) اگر آن نازنین رود به تماشای رنگ گل
مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی
سرخوش از ناله مستانه کند، جان مرا
اگر او مهر تو دارد اگر اقرار تو دارد
سر و زر نثار ماکن که چنین به سر نیاید
چمن از شرم عارضش نهد گل به چنگ گل

۲۸- وزن چند بیت هم وزن با ابیات «شاهنامه فردوسی» است؟

- (الف) دقیقی مدیح آورد نژد او
(ب) بکاهند گر دیسده و دل ز آز
(ج) کسی کز پی دشمنان کند چاه
(د) نه قدرت که با وی نشینم
(ه) تو در راه عمری همیشه شتابان
(و) گه شادمانی است نی روز بند
(۱) دو (۲) سه
چو خرما بود برده سوی هجر
بسا نرخوا را که ارزان کنند
خود افتد در آن چاه خواهی نخواه
نه طاقت که جز وی ببینم
در این ره نشایدت کردن مقامی
زیبان را از این گفت و گوها ببند
(۳) چهار (۴) پنج

۲۹- همه گزینه‌ها با بیت زیر تناسب معنایی دارند؛ به جز

- «می‌رود صبح و اشارت می‌کند
(۱) مرگ است آخر کار عبرت‌نمای هستی
(۲) مقیم کوی امید از فنا چه غم دارد
(۳) همان حقیقت هیچ است نقش کون و مکان
(۴) بیدل دو سه دم ناز بقا، مفت هوس‌ها است
کین گلستان خنده‌واری بیش نیست»
غیر از عدم که خندد بر روزگار عنقا
غبار رهگذر انتظار آب بقاست
به هر چه می‌نگری یک سراب جلوه نماست
ما صورت هیچیم و جز این نیست که هست است

۳۰- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- «ریشه نخل کهن سال از جوان افزون تر است
(۱) بر دوش عمر چند کشی محمل امل
(۲) شدی پیر و همان در بند غفلت می‌کنی جان را
(۳) نیست بساط جهان، قابل دلبستگی
(۴) بیشتر در طبع پیران آشیان دارد امل
بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را»
ای بی‌خبر، شرر چه قدر رام فرصت است
به پشت خم کشی تا کی چو گردون بار امکان را
ریشه ما چون نفس در چمن دیگر است
حرص سودا پیشه را قد دوتا زنجیر پاست

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة من أو إلى العربية (۳۸ - ۳۱):

۳۱- (... أرسلنا إلى فرعون رسولا فعمى فرعون الرسول ...):

- (۱) به سوی فرعون پیام‌آور را مبعوث کردیم، ولی فرعون از پیام‌آور سرپیچی کرد!
(۲) به سوی فرعون فرستاده‌ای اعزام شد، پس فرعون از آن فرستاده نافرمانی کرد!
(۳) به سوی فرعون پیامبری را فرستادیم، پس فرعون از آن پیامبر سرپیچی کرد!
(۴) به سوی فرعون فرستادگانی را اعزام کردیم، اما فرعون از فرستادگان ما نافرمانی کرد!

۳۲- «يَفْتَحُ التَّمَسَّاحُ فَمَهَ لَطَائِرٍ صَغِيرٍ لَا لِيَأْكُلَهُ بَلْ لِيَحْضُلَ الطَّائِرُ عَلَى قُوَّتِهِ هُنَاكَ»:

- (۱) تمساح دهان خود را برای پرندۀ کوچک می‌گشاید؛ نه برای این‌که او را بخورد بلکه برای این‌که برایش در آن‌جا قوتش را فراهم آورد
- (۲) تمساح دهان خود را برای پرندۀ کوچک باز می‌کند؛ نه برای این‌که آن را بخورد، بلکه تا آن پرندۀ در آن‌جا غذای خود را به دست آورد
- (۳) تمساح دهانش را برای پرندۀ کوچک باز می‌شود؛ نه به قصد خوردن او بلکه برای آن‌که پرندۀ بتواند خوراک خود را در آن‌جا به دست آورد
- (۴) تمساح دهانش را برای پرندۀ کوچک می‌گشاید؛ نه به قصد این‌که او را بخورد، بلکه تا آن پرندۀ در آن‌جا به خوراک دست پیدا کند

۳۳- «إِنَّ أَصْغَرَ طَائِرٍ فِي الْأَرْضِ لَا يَزِيدُ طَوْلُهُ عَنْ خَمْسَةِ سَنْتِمِاتٍ وَيَطِيرُ إِلَى الْأَعْلَى وَالْأَسْفَلِ بِسُرْعَةٍ عَجِيبَةٍ»:

- (۱) کوچک‌ترین پرندۀ در زمین طولش از پنج سانتی‌متر بیشتر نمی‌شود و با سرعتی عجیب بالاتر و پایین‌تر می‌رود
- (۲) کوچک‌ترین پرندۀ در زمین طولش از پنج سانتی‌متر بیشتر نمی‌شود و با سرعتی عجیب به بالا و پایین پرواز می‌کند
- (۳) کوچک‌ترین پرندگان در زمین اندازه‌اش از پنج سانتی‌متر فراتر نمی‌رود و با سرعتی شگفت‌انگیز بالاتر و پایین‌تر می‌رود
- (۴) کوچک‌ترین پرندۀ زمین که طولش تنها پنج سانتی‌متر است، با سرعت عجیبی به سوی بالاترین و پایین‌ترین نقطه پرواز می‌کند

۳۴- «قَدْ يَنُوحُ الطَّائِرُ إِذَا وَضَعْنَاهُ فِي الْقَفْصِ فَالْقَفْصُ لَيْسَ وَكُنْتَهُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ تُحِبُّ الْحَرِّيَّةَ»:

- (۱) شاید پرندۀ اگر او را در قفس قرار دهیم، شیون و زاری کند، چه قفس آشیانه او نیست؛ و هیچ جنبندۀ ای نیست مگر آن‌که آزادی را دوست دارد
- (۲) پرندۀ شیون و زاری خواهد کرد اگر او را در قفس ببندیم؛ قفسی که آشیانه او نیست؛ و جنبندۀ ای نیست مگر آن‌که دوست دارد آزاد باشد
- (۳) گاهی پرندۀ از این‌که او را در قفس انداخته‌ایم، شیون و زاری می‌کند، چه قفس جای او نیست؛ و هیچ جنبندۀ ای وجود ندارد جز آن‌که آزادی را دوست می‌دارد
- (۴) پرندۀ قطعاً شیون و زاری خواهد کرد اگر او را در قفس بگذاریم، زیرا قفس لانه‌اش نیست؛ و جنبندۀ ای نیست جز آن‌که دوست دارد در آزادی زندگی کند

۳۵- «إِنَّ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَدْخُلُ اللَّفَّةَ الْعَرَبِيَّةَ وَتَغْيِّرُهَا الْعَرَبُ تُسَمَّى بِالْمَعْرَبَةِ»:

- (۱) واژگانی که به زبان عربی وارد می‌شوند و عرب آن‌ها را تغییر می‌دهد، اسمشان معرّب است
- (۲) کلماتی وارد زبان عربی شده‌اند و عرب‌ها آن‌ها را تغییر داده‌اند که معرّب نامیده می‌شوند
- (۳) واژگانی که به زبان عربی وارد می‌شوند، دچار دگرگونی می‌شوند و عربی‌شده نام‌گذاری شده‌اند
- (۴) کلماتی که به زبان عربی وارد می‌شوند و عرب‌ها آن‌ها را تغییر می‌دهند، عربی‌شده نامیده می‌شوند

۳۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ: @KonkooPremium

- (۱) هُنَاكَ مُفْرَدَاتٌ فَارْسِيَّةٌ كَثِيرَةٌ فِي اللَّفَّةِ الْعَرَبِيَّةِ؛ وَآيَاتُهَا فَارْسِيَّةٌ فِي زَبَانِ عَرَبِيٍّ بَسِيرًا
- (۲) شَاوَكُ الْإِيرَانِيِّينَ فِي قِيَامِ الدَّوْلَةِ الْعَبَّاسِيَّةِ؛ فِي قِيَامِ حُكُومَتِ عَبَّاسِيٍّ، إِيرَانِيَّانِ شَرَكْتَ كَرْدَنْدَا
- (۳) كَانَ لِحَارِسِ الْعَرَمِيِّ دَوُّ عَظِيمٌ فِي فَوْزِ الْفَرِيقِ؛ دَرَوَازَه‌بَانِ نَقْشِي بَزْرُگِ دَرِ پِیروزی تِیمِ دَاشْتَا
- (۴) أُسْتَفِيدُ مِنْ مُعْجَمٍ لَتَرْجُمَةِ الْعِبَارَاتِ الْعَرَبِيَّةِ؛ لِإِثْرِهِ تَرْجُمَةُ عِبَارَاتِ هَيَّ عَرَبِيٍّ مِنْ لَفْظَاتِهِ اسْتَفَادَةُ مِی‌کُنَم

۳۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) نَشَتْقُ الْأَفْعَالَ وَالْأَسْمَاءَ مِنَ الْمَصَادِرِ؛ فَعَلَهَا وَاسْمَهَا رَا مِنْ مَصْدَرِهَا بِرَمِيٍّ
- (۲) لَا تُوجَدُ لَفَةٌ لَيْسَتْ فِيهَا كَلِمَاتٌ دَخِيلَةٌ؛ زَبَانِي رَا نَمِيَّایی كِه بِدُونِ كَلِمَاتِ وَارِدِ شَدِه بَاشَدَا
- (۳) إِنَّ التَّبَادُلَ بَيْنَ اللُّغَاتِ قَدْ يَجْعَلُهَا أَغْنَى فِي الْبَيَانِ؛ دَادَ وَ سَدَدَ مِیَانِ زَبَانِ هَا گَاهی آن‌ها رَا دَرِ بَیَانِ پُرَبَارَتَرِ مِی‌کُنَدَا
- (۴) بَعْدَ ظُهُورِ الْإِسْلَامِ أَصْبَحَتِ اللَّفَّةُ الْفَارْسِيَّةُ مَمْزُوجَةً بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؛ پَسَ از ظُهُورِ اسْلَامِ، زَبَانِ فَارْسِی آمِیخْتِه بَا زَبَانِ عَرَبِی شَدَا

۳۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ: «مُعَلِّمٌ رَا دَرِ کَلَّاسِ دِیدِم کِه بَا دَانَشِ آمُوزِی صَحْبَتِ مِی‌کُردَا»

- (۱) شَاهِدْتُ فِي صَفِّ الْمَعْلَمِ يَتَحَدَّثُ مَعَ تَلْمِيزًا
- (۲) رَأَيْتُ الْمَعْلَمَ فِي الصَّفِّ يَتَكَلَّمُ مَعَ الطَّالِبِ
- (۳) شَاهِدْتُ فِي الصَّفِّ مَعْلَمًا كَانَ يَتَحَدَّثُ مَعَ الطَّالِبِ
- (۴) رَأَيْتُ الْمَعْلَمَ فِي الصَّفِّ يَتَكَلَّمُ مَعَ تَلْمِيزًا

■ ■ ■ إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْبَغِي النَّصِّ: (۴۱ - ۳۹):

إِنَّ الْحَوْتَ الْأَزْرَقَ أَكْبَرُ كَائِنٍ يَعِيشُ عَلَى كَوْكَبِ الْأَرْضِ حَيْثُ يَصِلُ طَوْلُهُ إِلَى ثَلَاثِينَ مِثْرًا وَيَبْلُغُ وَزْنَ الْحَوْتَ الْبَالِغِ مِثَّةً وَ سَبْعِينَ طَنًّا وَ قَدْ يَصِلُ وَزْنُ لِسَانِهِ فَقَطْ إِلَى مَا يَقَارِبُ وَزْنَ فِيلٍ! وَ غَالِبًا مَا تَكُونُ الْإِنَاثُ أَكْبَرَ حِجْمًا مِنَ الذَّكَورِ. نَجْدُ الْحَوْتَ الْأَزْرَقَ فِي أَكْثَرِ مَحِيطَاتِ الْعَالَمِ وَ يُمْكِنُ أَنْ يَعْيشَ تِسْعِينَ سَنَةً.

تَقْضِي الْحَيَاتَانِ (جِ حَوْتَ) الزَّرْقَاءَ الصَّيْفَ فِي الْمِيَاهِ الْقُطْبِيَّةِ وَ تَقُومُ بِهَجْرَاتٍ طَوِيلَةٍ نَحْوَ خَطِّ الْإِسْتَوَاءِ بِمَجَرَّدِ حُلُولِ فَصْلِ الشِّتَاءِ. وَ تُسَبِّحُ الْحَيَاتَانِ فِي الْمَحِيطِ بِسُرْعَةٍ ۸ كِيلُومِتَرَاتٍ فِي السَّاعَةِ وَ قَدْ تُصَلُّ سُرْعَتَهَا إِلَى ۳۲ كِيلُومِتَرًا فِي السَّاعَةِ. تَلِدُ أَنْثَى الْحَوْتَ الْأَزْرَقَ مَرَّةً وَاحِدَةً فِي كُلِّ ثَلَاثِ سِنَوَاتٍ وَ تَسْتَمِرُّ فِتْرَةَ الْحَمْلِ مِنْ ۱۰ إِلَى ۱۲ شَهْرًا وَ يُسَمَّى صَغِيرُ الْحَوْتَ «عِجْلًا». وَ وَزْنُ الْعِجْلِ عِنْدَ الْوِلَادَةِ أَكْثَرَ مِنْ أَلْفِي كِيلُوغَرَامٍ وَ هُوَ بِحَاجَةٍ إِلَى أُمِّهِ لِسَبْعَةِ أَشْهُرٍ!

۳۹- علی حسب النص.....

- (۱) یُولَدُ الْحَوْتُ وَ وَزْنُهُ حَوَالِي مِثَّةٍ وَ سَبْعِينَ طَنًا
- (۲) إِنَّ ذَكَرَ الْحَوْتُ الْأَزْرَقَ هُوَ أَكْبَرُ مِنْ أَيِّ كَائِنٍ فِي الْأَرْضِ
- (۳) لَنْ يَبْقَى الْحَوْتُ فِي مِيَاهٍ وَاحِدَةٍ بَلْ يَهَاجِرُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى أُخْرَى
- (۴) لَا تَزِيدُ سُرْعَةَ الْحَيْتَانِ فِي الْمَحِيطَاتِ عَلَى ثَمَانِيَةِ كِيلُومِتَرَاتٍ فِي السَّاعَةِ

۴۰- عَيِّنِ الْخَطَأَ عَنِ «الْعَجَل»:

- (۱) العجل قادر على العيش بمفرده بعد الولادة!
- (۲) إِنَّ وَزْنَ الْعَجَلِ عِنْدَ الْوِلَادَةِ يَبْلُغُ أَكْثَرَ مِنْ طَنْتَيْنِ
- (۳) تَلَدَهُ الْأُمُّ بَعْدَ فِتْرَةٍ حَمْلٍ تُسْتَفْرَقُ بَيْنَ ۱۰ إِلَى ۱۲ شَهْرًا
- (۴) إِنْ تَتْرَكَ الْأُمُّ الْعَجَلَ فِي الْأَشْهُرِ الْأُولَى مِنْ وَلَادَتِهِ فَقَدْ يَمُوتُ الصَّغِيرَا

۴۱- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«يَعِيشُ - البالغ - العالم - أكثر»

- (۱) يعيش: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مجزئ ثلاثي - لازم / فعل و الجملة فعلية
- (۲) البالغ: مفرد مذكر - اسم فاعل من فعل «بَالَغَ» - معرب / صفة و الموصوف «الحوت»
- (۳) العالم: اسم - مفرد مذكر (جمعه: القوالم) - معرب - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور
- (۴) أكثر: مفرد مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» - معرب / خبر و مرفوع و المبتدأ «وزن»

■ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (۴۵ - ۴۲):

۴۲- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) فَكَّرُوا قَبْلَ الْكَلَامِ تَسْلَمُوا
- (۲) تَخْتَلِفُ لَهْجَاتُ الطَّيْرِ مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ
- (۳) يُحَرِّكُ الطَّائِرُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً فِي الثَّانِيَةِ
- (۴) يَنْتَظِرُ الْمُتَفَرِّجُونَ بِدَايَةِ الْمُسَابَقَةِ

۴۳- «قَدْ إِلَى الْفَرِيقِ لَاعِبَانِ جَدِيدَانِ» عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ:

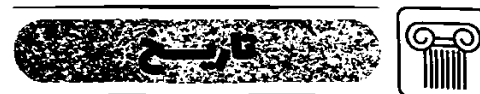
- (۱) انضَمَّ
- (۲) سَجَّلَ
- (۳) حَكَمَ
- (۴) ضَمَّ

۴۴- عَيِّنِ جَوَابَ الشَّرْطِ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ:

- (۱) إِذَا أَنْفَقْتَ مِمَّا تُحِبُّ فَأَنْتَ إِنْسَانٌ كَرِيمٌ
- (۲) مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحِبَّهُ الْجَمِيعُ فَلْيُحْسِنِ إِلَيْهِمْ
- (۳) مَنْ قَالَ أَنَا لَا أُدْرِي فَقَدْ قَطَعَ نِصْفَ الطَّرِيقِ
- (۴) إِنْ أُرِدْتَ أَنْ تَكُونَ سَلِيمًا فَلَا تَأْكُلْ مَا يَضُرُّ بِصَحَّتِكَ

۴۵- عَيِّنِ الْفَاعِلَ نَكْرَةً:

- (۱) سَجَّلَ اللَّاعِبُ هَدَفًا جَمِيلًا
- (۲) لَا يُحِبُّ النَّاسُ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورًا
- (۳) يَعْجَبُنِي فَرِيقٌ يَتَعَاوَنُ فِيهِ الْأَعْضَاءُ مَعًا
- (۴) يُشَاهِدُ عَلِيٌّ مَعَ أَعْضَاءِ الْأُسْرَةِ مَبَارَاةَ كُرَةِ الْقَدَمِ

۴۶- درستی یا نادرستی عبارتها در ارتباط با نهضت ترجمه و بیت‌الحکمه در دوره عباسیان در کدام گزینه مشخص شده است؟

- (الف) از ابتدای قرن دوم تا نیمه قرن چهارم هجری به طول انجامید و زبان مردم شام، از جمله زبان‌هایی بود که در طول نهضت ترجمه به زبان عربی ترجمه می‌شد.
- (ب) یکی از تمدن‌هایی که در این دوران، آثاری از آن به زبان عربی ترجمه می‌شد، تمدن هند بود و آثار علمی با موضوع کیمیا از جمله علمی بود که در این دوران ترجمه شد.
- (ج) مأمون عباسی که علاقه فراوانی به مباحث علمی داشت، در بیت‌الحکمه که صرفاً مرکزی برای ترجمه و تألیف کتاب بود، به مناظره با عالمان و اندیشمندان می‌پرداخت.
- (د) بیت‌الحکمه نیز در آن دوران به وجود آمد که مترجمان زبده در آن به ترجمه آثار از زبان عربی به زبان‌های دیگر نظیر پهلوی و سانسکریت مشغول بودند.

- (۱) «الف» همانند «ب» و برخلاف «ج» نادرست است.
- (۲) «ج» برخلاف «ب» و همانند «د» نادرست است.
- (۳) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» درست است.
- (۴) «د» همانند «ج» و برخلاف «ب» درست است.

۴۷- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

- (الف) امام رضا (ع) توسط او از بغداد به مدینه منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی شد.
 (ب) او در مسیر بغداد، ابتدا امام رضا (ع) و سپس وزیر ایرانی خود را به قتل رساند.
 (ج) فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان در دوران او به اوج خود رسید.
 (د) امام کاظم (ع) در دوران خلافت او به شهادت رسید.

- (۱) «الف» برخلاف «ب» درباره مأمون نادرست و «ج» همانند «د» درباره هارون درست است.
 (۲) «ج» برخلاف «ب» درباره مأمون درست و «د» همانند «ج» درباره هارون درست است.
 (۳) «الف» همانند «ب» درباره مأمون درست و «ج» برخلاف «د» درباره هارون نادرست است.
 (۴) «ج» همانند «ب» درباره مأمون درست و «ج» برخلاف «د» درباره هارون نادرست است.

۴۸- کدام گزینه نمودار زیر را تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب زمان وقوع)

«بنیان‌گذاری حکومت فاطمیان در شمال آفریقا ← (الف) ← (ب) ← شروع دوران مستنصر ← (ج) ← (د)»

- (۱) تصرف شام - تصرف مصر - شروع جنگ‌های صلیبی - حملات سلجوقیان به قلمرو خلافت
 (۲) تصرف شام - تصرف مصر - حملات سلجوقیان به قلمرو خلافت - شروع جنگ‌های صلیبی
 (۳) تصرف مصر - تصرف شام - حملات سلجوقیان به قلمرو خلافت - شروع جنگ‌های صلیبی
 (۴) تصرف مصر - تصرف شام - شروع جنگ‌های صلیبی - حملات سلجوقیان به قلمرو خلافت

۴۹- تقدم و تأخر رویدادهای مطرح‌شده، در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) پیروزی اعراب مسلمان بر رومیان در شام (ب) به حکومت رسیدن یزدگرد سوم

(ج) پیروزی ساسانیان در جنگ یل (د) تسخیر تیسفون توسط اعراب

(۱) «ج» پس از «ب» / «الف» پیش از «د» (۲) «الف» پیش از «ب» / «د» پس از «ب»

(۳) «ب» پس از «الف» / «ج» پیش از «د» (۴) «الف» پس از «د» / «ب» پیش از «ج»

۵۰- انتقال پایتخت‌ها در دوران حکومت عباسیان به چه صورت بود؟ (به ترتیب)

- (۱) از دمشق به مرو و از مرو به بغداد و از بغداد به دمشق (۲) از بغداد به دمشق و از دمشق به مرو و از مرو به بغداد
 (۳) از بغداد به مرو و از مرو به بغداد و از بغداد به دمشق (۴) از دمشق به بغداد و از بغداد به مرو و از مرو به بغداد

۵۱- کدام گزینه به طور کامل دربرگیرنده عبارت‌هایی است که رویدادهای دوره نخست خلافت عباسیان را نشان می‌دهند؟

(الف) شکل‌گیری تشکیلات اداری منسجم با اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانی و قرار گرفتن وزیر در رأس تشکیلات دیوانی
 (ب) شکل‌گیری نوعی نهضت علمی، فکری و فرهنگی که آثار آن در سده‌های بعدی مشخص بود.

(ج) ایجاد تحولات فکری و علمی عظیم تحت تأثیر تعالیم اسلام و حمایت‌های مادی و معنوی حکومت

(د) فعالیت گروهی از اندیشمندان ایرانی که با مقایسه زندگی ایرانیان و اعراب عصر جاهلیت به تحقیر قوم عرب پرداختند.

(۱) الف - ج (۲) ب - ج - د (۳) الف - ب - ج (۴) الف - ب - ج - د

۵۲- کدام نمودار ترتیب اقدامات یا رویدادهای صفاریان را به درستی نمایش می‌دهد؟

(۱) یعقوب: جنگ با سامانیان ← به اسارت درآمدن یعقوب ← فرستادن وی به بغداد

عمرو: حمله به نیشابور ← لشکرکشی به بغداد ← از میان برداشتن طاهریان

(۲) یعقوب: لشکرکشی به بغداد ← حمله به نیشابور ← از میان برداشتن طاهریان

عمرو: جنگ با سامانیان ← به اسارت درآمدن عمرو ← فرستادن وی به بغداد

(۳) یعقوب: حمله به نیشابور ← از میان برداشتن طاهریان ← لشکرکشی به بغداد

عمرو: جنگ با سامانیان ← به اسارت درآمدن عمرو ← فرستادن وی به بغداد

(۴) یعقوب: جنگ با سامانیان ← به اسارت درآمدن یعقوب ← فرستادن وی به بغداد

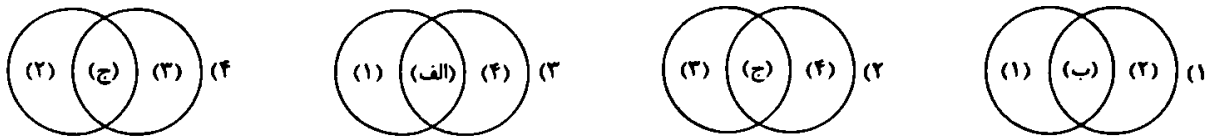
عمرو: حمله به نیشابور ← از میان برداشتن طاهریان ← لشکرکشی به بغداد

۵۳- کدام شکل روابط سلسله‌های حکومتی ایرانی صفاریان (۱)، زبیریان (۲)، طاهریان (۳) و علویان طبرستان (۴) را با خلافت عباسی به درستی نمایش می‌دهد؟

الف) همواره خصومت‌آمیز

ب) دارای فراز و نشیب

ج) عموماً اظهار اطاعت از عباسیان

۵۴- کدام گزینه در ارتباط با عبارت‌های زیر دربارهٔ فرهنگ و تمدن پس از ورود اسلام به ایران، به درستی بیان شده است؟

الف) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی با عنوان «حدودالعالم من المشرق الى المغرب» در دورهٔ سامانیان نگارش یافت و فردوسی نیز در اوایل این دوره شروع به سرودن شاهنامه کرد.

ب) فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به دمشق رفت و سپس در بغداد سکونت گزید، فلسفهٔ منشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفهٔ ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

ج) در سنت فلسفهٔ اسلامی، فارابی را بعد از ارسطو که ملقب به معلم اول است، معلم دوم می‌خوانند. او ابن‌سینا را استاد خود دانسته و ابن‌رشد و دیگر فیلسوفان، احترام زیادی برای او قائل شده‌اند.

د) ابن‌سینا برای نخستین بار در کتاب شفا، یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد و این اثر، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت. در این کتاب علاوه بر فلسفه به علوم طبیعی و ریاضیات پرداخته شده است.

۱) «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» نادرست هستند.

۲) «الف» و «ب» و «ج» و «د» نادرست هستند.

۳) «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» درست هستند.

۴) «الف»، «ج» و «د» برخلاف «ب» نادرست هستند.

۵۵- توسعهٔ دریانوردی و تجارت دریایی در ایران پس از ورود اسلام چگونه بود؟

۱) در دورهٔ ساسانیان، بنادر ایرانی در سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ، از رونق کمی برخوردار بودند اما در قرون نخستین هجری در نتیجهٔ گسترش و یکپارچگی جغرافیای جهان اسلام، تجارت در مسیرهای زمینی و دریایی توسعهٔ چشمگیری یافت.

۲) در فاصلهٔ سده‌های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب غربی آسیا و حوزهٔ شرق آفریقا گسترش یافت و اسلام توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین‌های مذکور راه یافت.

۳) هنگام سقوط ساسانیان، بنادر ایرانی در سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ، پررونق بودند و در قرون نخستین هجری در نتیجهٔ گسترش و یکپارچگی جغرافیای جهان اسلام، تجارت در مسیرهای زمینی و دریایی توسعهٔ چشمگیری یافت.

۴) در فاصلهٔ سده‌های چهارم تا ششم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزهٔ شرق آفریقا گسترش یافت و دانش دریانوردی توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین‌های مذکور راه یافت.

۵۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر دربارهٔ زبان، به عنوان یکی از شاخص‌های مهم فرهنگی صحیح است؟

الف) برای افرادی که به آن تکلم می‌کنند، هویت مشترکی به وجود می‌آورد.

ب) عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است، زیرا انسان‌ها از طریق آن، اطلاعات، تجربیات، ارزش‌ها و آداب و رسوم خود را به نسل بعدی منتقل می‌کنند.

ج) زبان‌شناسان، زبان‌ها را به صورت گروه‌های بزرگی که هر گروه یک ریشهٔ اصلی دارند، تقسیم‌بندی کرده‌اند.

د) خانوادهٔ زبانی هند و اروپایی، بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیا است که در چندین قاره گسترده شده و بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیرشاخه‌های آن صحبت می‌کنند.

ه) یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به عصر اکتشافات جغرافیایی آغاز شد.

۱) ۲ ۲) ۵ ۳) ۴ ۴) ۲

۵۷- امروزه کدام یک از عوامل زیر، تنوع جغرافیایی زبان‌ها را با خطر مواجه کرده است؟

۱) رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات

۲) تجارت و مهاجرت مردم از یک ناحیه به نواحی دیگر

۳) توسعهٔ فرهنگ کشورهای سلطه‌گر

۴) پدیدهٔ پخش فرهنگی مستقیم

۵۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در بین عناصر فرهنگی، نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد. این چشم‌اندازها»

(۱) زبان - در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی و غیره خود را نشان می‌دهد.

(۲) دین - با تغییراتی که انسان در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورد، خلق می‌شوند.

(۳) آداب و رسوم - شیوه زندگی مردم یک ناحیه را به مشاهده‌گر نشان می‌دهد.

(۴) عقاید و باورها - از نواحی فرهنگی عمده جهان به شمار می‌روند.

۵۹- با توجه به انواع بخش فرهنگی (مستقیم و غیرمستقیم)، کدام نمونه با سایرین متفاوت است؟

(الف) احداث شهرهای یونانی در ایران توسط سلوکیان

(ب) ورود بازی شطرنج از هندوستان به ایران در عصر ساسانی

(ج) رواج پرستش میترا (یکی از خدایان کهن ایرانی) در قلمرو امپراتوری روم

(د) تأثیرپذیری فارابی از فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی در پایه‌گذاری فلسفه مشایی

(۱) ج (۲) د (۳) ب (۴) الف

۶۰- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) ناحیه فرهنگی، بخشی از سطح زمین است که در آن فرهنگ ویژه‌ای در زمینه دین، هنر، نوع بهره‌برداری از محیط طبیعی، سبک زندگی، غذا و غیره غالب است.

(ب) جغرافی‌دانان به منظور مطالعه تنوع‌های فرهنگی، سطح زمین را براساس یک یا چند شاخص فرهنگی، به نواحی فرهنگی تقسیم کرده‌اند.

(ج) در دنیای امروز علاوه بر مهاجرت و داد و ستد، گردشگری و جهانگردی، استفاده از انواع رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش مهمی در بخش فرهنگی دارند.

(۱) ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) غ - غ - ص (۴) ص - ص - ص

۶۱- کدام یک از عبارت‌های داده شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«با توجه به انواع فعالیت‌های اقتصادی نمی‌توان گفت»

(الف) فعالیت‌های نوع اول برخلاف نوع دوم، با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند.

(ب) فعالیت‌های نوع سوم همانند نوع دوم، خدماتی چون حمل و نقل، خرید و فروش و تجارت را دربر می‌گیرد.

(ج) فعالیت‌های نوع دوم همانند نوع سوم با تولید انواع کالاهایی که ما در زندگی روزمره از آنها استفاده می‌کنیم، سروکار دارد.

(د) فعالیت‌های نوع چهارم مرتبط با نوع سوم است.

(۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) الف - د (۴) ب - ج

۶۲- چه تعداد از موارد زیر، از جمله معیارهایی است که برای طبقه‌بندی نواحی کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

«میزان سرمایه - کاربرد ماشین‌آلات و فناوری - اندازه و وسعت زمین - مالکیت زمین - میزان تولید و سود اقتصادی»

(۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۲

۶۳- کشاورزی یک فعالیت بسیار مهم اقتصادی است؛ زیرا:

(۱) رکود آن، عامل اصلی گرسنگی در جهان است.

(۲) از گذشته‌های بسیار دور تا به امروز در برخی از کشورها انجام می‌شود.

(۳) یکی از نیازها و نگرانی‌های مهم بشر، تأمین غذا است.

(۴) امنیت غذایی جزء اهداف و برنامه‌های مهم برخی کشورها است.

۶۴- کشورهای فیلیپین و پاکستان به دلیل موفق شدند، تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند و در زمینه تولید به خودکفایی برسند.

(۱) استفاده از روش‌های علمی و بذره‌های اصلاح شده - برنج

(۲) به کار بردن کود و آفت‌کش‌های شیمیایی - گندم

(۳) بهره‌مندی از ماشین‌آلات و تجهیزات کشاورزی پیشرفته - گندم

(۴) شرایط خاص آب و هوایی و وجود منابع آب فراوان - برنج

۶۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر، دربارهٔ مزارع تک‌محصولی (پلاتیشن) صحیح است؟

(الف) از جمله نواحی کشاورزی تجاری به شمار می‌روند.

(ب) امروزه صاحبان اغلب آن‌ها، شرکت‌های بزرگ به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند.

(ج) بیشتر این مزارع در نواحی استوایی، در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند.

(د) با بخشی از فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم، ارتباط نزدیکی دارند.

(ه) خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک در آن‌ها زیاد است.

۳ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

جامعه‌شناسی

۶۶- در هر دورهٔ تاریخی، جوامع مختلف و شبکهٔ روابط میان آن‌ها، چه چیزی را می‌سازد و کدام‌یک از عبارت‌های زیر، در ارتباط با «ویژگی‌های

جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید»، درست نیست؟

(۱) نظام جهانی - کشور مورد تهاجم نظامی قرار گرفته، در صورتی‌که از ظرفیت فرهنگی برتر برخوردار بود، گروه مهاجم را درون خود هضم می‌کرد.

(۲) فرهنگ جهانی - روابط اقتصادی، سیاسی و نظامی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های یکسان برقرار نبود.

(۳) جامعهٔ جهانی - برای فرهنگ‌های مختلف امکان عبور از مرزهای جغرافیایی از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوی مستقیم علمی و معرفتی وجود نداشت.

(۴) جهان فرهنگی - نظامی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت، به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی یا اقتصادی قرار دهد.

۶۷- دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر تأثیر

می‌گذاشتند و در مرحلهٔ اول تکوین نظام نوین جهانی، آغاز شد که منجر به شد.

(۱) اقتصاد کشورهای استعمارزده - استقلال سیاسی جوامع غیرغربی - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ

(۲) فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - نخبگان سیاسی جوامع غیرغربی - زوال تدریجی قدرت کلیسا - حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ

(۳) اقتصاد کشورهای استعمارزده - نخبگان سیاسی جوامع غیرغربی - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - برتری جایگاه بازرگانان نسبت به زمین‌داران بزرگ

(۴) فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - استقلال سیاسی جوامع غیرغربی - زوال تدریجی قدرت کلیسا - برتری جایگاه بازرگانان نسبت به زمین‌داران بزرگ

۶۸- در ارتباط با «پیوند قدرت با ثروت»، طرفین در چه زمینه‌هایی به یک‌دیگر نیاز داشتند و این پیوند در کدام‌یک از مراحل تکوین نظام نوین

جهانی، اتفاق افتاد؟

(۱) دولت‌ها برای کنترل بازار و سیاست کشورهای غیرغربی به استعمارگران نیاز داشتند و استعمارگران برای اشغال نظامی کشورها، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند - مرحلهٔ اول

(۲) دولت‌ها برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار به حرکت‌های پروتستانی و آن‌ها نیز برای گسترش دین خود به دولت‌ها نیاز داشتند - مرحلهٔ سوم

(۳) دولت‌ها به مواد خام و نیروی کار کشورهای غیرغربی و کشورهای غیرغربی به حمایت کشورهای ثروتمند و کالاهای تولیدی آن‌ها نیاز داشتند - مرحلهٔ سوم

(۴) دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند - مرحلهٔ دوم

۶۹- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- کدام کشورها (در مرحلهٔ ادغام جوامع در نظام جهانی)، توسط استعمارگران، به اشغال کامل نظامی درآمدند؟

- جوامع غربی، از آموزش کدام دانش‌ها به کشورهای در حال توسعه خودداری می‌کنند؟

- کدام ابزار تازه، به جهان غرب در مدیریت انتقال فرهنگ خود، در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی مورد نظر خود یاری می‌رساند؟

- با کدام رویداد، دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی، جدایی خود را از دین اعلام کردند؟

(۱) الجزایر و هندوستان - دانش‌های راهبردی - صنعت ارتباطات - انقلاب فرانسه

(۲) چین و ایران - دانش‌های راهبردی - تجمع قدرت رسانه - انقلاب روسیه

(۳) عثمانی و هندوستان - علوم انسانی و طبیعی - امپراتوری رسانه - انقلاب روسیه

(۴) اندونزی و الجزایر - علوم انسانی و طبیعی - گسترش صنعت حمل و نقل - انقلاب فرانسه

۷۰- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظامی نوین است.

- کشورهای غربی از طریق توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی، آن را در جوامع غیرغربی مدیریت می‌کنند.

- در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.

- از دید بسیاری از منتقدان، تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت و یا چند فرد قدرتمند، این پیامد را به دنبال دارد.

(۱) شبکه عظیم اطلاعاتی جهانی - فرهنگ عمومی - گسترش صنعت ارتباطات - متزلزل کردن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی

(۲) جهانی شدن - تربیت نخبگان - اقتصاد سرمایه‌محور - تضعیف سازوکارهای دموکراسی

(۳) سرمایه‌گذاری شرکت‌های چندملیتی - فرهنگ عمومی - اقتصاد سرمایه‌محور - تقویت سازوکارهای دموکراسی

(۴) سازمان‌های بین‌المللی - تربیت نخبگان - گسترش صنعت ارتباطات - تقویت استقلال سیاسی جوامع غیرغربی

۷۱- در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به طرف سوق داده می‌شوند، به این معنا که صادرات آن‌ها به یک محدود می‌شود. با شکل‌گیری و بازار مشترک منطقه‌ای، به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

(۱) وابستگی اقتصادی - کالای صنعتی - نهادهای بین‌المللی - مبادلات تجاری بین‌المللی

(۲) اقتصاد تک‌محصولی - کالای صنعتی - اقتصاد سرمایه‌محور - سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی

(۳) وابستگی اقتصادی - ماده خام - اقتصاد سرمایه‌محور - مبادلات تجاری بین‌المللی

(۴) اقتصاد تک‌محصولی - ماده خام - نهادهای بین‌المللی - سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی

۷۲- به ترتیب، چرا کشورهای غربی، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند، این انتقال به چه منظوری انجام می‌شود و کدام سازمان یا جنبش، برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی تشکیل نشده است؟

(۱) به اقتضای بازار مصرف - منافع بیشتر کشورهای استعمارگر - جنبش منع گسترش سلاح‌های اتمی

(۲) محدود شدن تولید به یک کالای خاص - وابستگی بیشتر کشورهای استعمارزده - سازمان کنفرانس اسلامی

(۳) محدود شدن تولید به یک کالای خاص - منافع بیشتر کشورهای استعمارگر - جنبش عدم تعهد

(۴) به اقتضای بازار مصرف - وابستگی بیشتر کشورهای استعمارزده - سازمان اتحادیه عرب

۷۳- به ترتیب، لیبرالیسم کدام دوره را لیبرالیسم اولیه می‌نامند، این لیبرالیسم با تکیه بر کدام شعار، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و کدام یک از عبارات‌های زیر، مربوط به ویژگی‌های لیبرالیسم اولیه نیست؟

(۱) قرون هجدهم و نوزدهم - عدالت به ویژه عدالت اقتصادی - بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.

(۲) قرون شانزدهم و هفدهم - عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.

(۳) قرون هجدهم و نوزدهم - آزادی به ویژه آزادی اقتصادی - موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن کارخانه را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و کشاورزان را به کارگران تبدیل کرد.

(۴) قرون شانزدهم و هفدهم - آزادی اقتصادی و نادیده گرفتن عدالت - کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت یعنی سرمایه‌داران می‌فروختند.

۷۴- تعداد عبارات‌های صحیح را مشخص کنید و کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) مارکس و مارکسیست‌ها، طرفدار فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری بودند و طبقه و نظام طبقاتی را محصول نظام سرمایه‌داری می‌دانستند.

(ب) چالش بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌های بین فرهنگ‌های مختلف بود، نه از نوع چالش‌های درون یک فرهنگ.

(ج) بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند.

(د) چارلز دیکنز در رمان «البور توئیست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.

(۱) ۲ - ص - غ - غ - ص (۲) ۳ - ص - ص - غ - ص (۳) ۳ - غ - ص - ص - ص (۴) ۲ - غ - غ - ص - ص

۷۵- به ترتیب مضاد «الف»، «ب»، «ج» و «د» در جدول زیر کدام‌اند؟

(ب)	به نظر مارکس، فقط با یک انقلاب، این چالش‌ها قابل حل است.
(د)	روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت.
(الف)	کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
(ج)	دو مشکل اساسی نظام‌ها و جوامع سوسیالیستی

(۱) دیوید ریکاردو - چالش‌های جامعه سرمایه‌داری - از بین رفتن آزادی دنیوی و پیدایش طبقه بر مدار قدرت - لیبرالیسم اولیه

(۲) توماس مالتوس - چالش‌های جامعه سرمایه‌داری - از بین رفتن آزادی افراد و پیدایش طبقه جدید - لیبرالیسم اولیه

(۳) دیوید ریکاردو - چالش‌های بلوک شرق و غرب - از بین رفتن آزادی دنیوی و حتی آزادی معنوی افراد - نظام سوسیالیستی و مارکسیستی

(۴) توماس مالتوس - چالش‌های بلوک شرق و غرب - آزادی اقتصادی و توزیع نامناسب ثروت - نظام سوسیالیستی و مارکسیستی

۷۶- کدام مورد را نمی‌توان در روش فلسفی سقراط مشاهده کرد؟

- (۱) پرسش‌های روشن و مشخص
- (۲) اقناع مخاطب و اثبات حقیقت
- (۳) بی‌طرفی و هدایتگری درست
- (۴) تمرکز بر مفاهیم اساسی زندگی

۷۷- کدام مورد از دفاعیه سقراط در دادگاه، به روشنی قابل استنباط است؟

- (۱) بی‌ایمانی مخالفان سقراط به خدایان یونانی
 - (۲) امکان اعتقاد سقراط به حیات پس از مرگ
 - (۳) گرفتار شدن مردم جامعه آتن در چنگال بدی
 - (۴) اتصال اندیشه‌های سقراط به سروش معبد دلفی
- ۷۸- به ترتیب، سقراط در حقیقت به چه هدفی به سراغ دانایان شهر می‌رود و از کاوش و جست‌وجوی خود چه نتیجه‌ای می‌گیرد؟
- (۱) برای فهمیدن اشاره‌ای که در سخنان سروش معبد دلفی نهفته است - مفهوم دیگری از دانایی و جهل وجود دارد.
 - (۲) وظیفه خود می‌داند که مدعیان دانش را از دانشمندان حقیقی جدا کند - آن‌چه آن‌ها نمی‌دانند، او از ناحیه خدا می‌داند.
 - (۳) مأموریتی که در رؤیاها بر عهده وی نهاده شده است را به آن‌ها بگوید - دانایان شهر نیز به دنبال دستیابی به حقیقت‌اند.
 - (۴) به آن‌ها بنمایاند که سوفسطائیان تا چه پایه نادان و از حقیقت بی‌بهره هستند - حقیقت دانایی در اقرار به نادانی است.

۷۹- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در زمانی که جامعه آتن تحت تأثیر عقل جدلی سوفیست‌ها از حقیقت و فضیلت فاصله می‌گرفت، سقراط کوشید عقل جست‌وجوگر حقیقت را استوار سازد.
- (۲) سقراط در دادگاه، ادعاهای ملتوس درباره خدایان یونانی را باطل می‌کند و ثابت می‌نماید که وی مانند آتنیان، خورشید و ماه را به خدایی نمی‌پذیرد.
- (۳) پس از صدور حکم دادگاه، سقراط خطاب به آتنیان گفت: من به سوی مرگ می‌روم و شما به سوی زندگی، اما نصیب من از شما قطعاً بهتر است.
- (۴) پس از ختم دادرسی، سقراط پی می‌برد که از معیارهای اخلاقی و انسانی در جامعه آتن خبری نیست و هیچ‌کس نمی‌تواند حق را از باطل بازشناسد.

۸۰- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) بسیار پیش آمده که ما به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و این امر به خوبی نشان می‌دهد که ما توانایی خود در دانستن را پذیرفته‌ایم.
- (۲) از مهم‌ترین علل استقلال دانش معرفت‌شناسی از دانش فلسفه، طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون است.
- (۳) فیلسوفان می‌کوشند تا به حقیقت شناخت پی ببرند و توانایی بشر برای شناخت خود و جهان، ابزارهای شناخت و محدوده‌های شناخت را توضیح دهند.
- (۴) بسیار پیش آمده که فیلسوفی درباره موضوعات مختلفی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد، اما درباره خود اندیشیدن و شناخت هیچ دیدگاهی ندارد.

۸۱- به ترتیب «استفاده انسان از اشیا برای رفع نیازهایش» و «آغاز فرآیند شناخت انسان از هنگام تولد و پیشرفت آن» بیش از همه، بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) بدیهی بودن شناخت - ارزش شناخت
- (۲) بدیهی بودن شناخت - نامحدود بودن شناخت
- (۳) توانایی امکان شناخت - قلمرو شناخت
- (۴) توانایی شناخت - تدریجی بودن شناخت

۸۲- این موضوع که ما درباره گذشته و آینده، یا درباره جهانی غیر از جهان مادی می‌اندیشیم؛ به کدام پرسش پاسخ می‌دهد؟

- (۱) چرا میان شناخت ما از یک موضوع تفاوت وجود دارد؟
- (۲) چگونه می‌توانیم خطا را از حقیقت تشخیص دهیم؟
- (۳) حدود و قلمرو شناخت‌های ما چقدر است؟
- (۴) شناخت‌های ما تا چه اندازه ارزش دارند؟

۸۳- امکان رفع ابهام از چیستی شناخت و مفهوم معرفت از طریق تعریف لغوی، نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) ابهام معرفت می‌تواند از جهت کلمه و لغت باشد و گرنه معنای آن برای هر انسانی روشن است.
- (۲) مفهوم معرفت مانند هر مفهوم دیگری، علی‌رغم بدیهی بودن، به تحقیق و پیدا کردن دلیل نیاز دارد.
- (۳) به دلیل بدیهی نبودن معنای معرفت، این مفهوم هم در گذشته و هم در زمان حاضر، انکار شده است.
- (۴) معرفت، همان دانستن و آگاهی نسبت به چیزی است و برخلاف امکان معرفت، نیازی به تعریف ندارد.

۸۴- کدام عبارت با مدعای «شکاکیت مطلق» سازگارتر است؟

- (۱) معرفت در برخی از حیطه‌ها امکان‌ناپذیر است.
- (۲) تنها پاره‌ای از امور محسوس، دانستنی هستند.
- (۳) تحقق هر موردی از شناخت، امری محال است.
- (۴) هیچ شناختی ممکن نیست، جز خود شناخت.

۸۵- کدام عبارت درباره ابزارهای شناخت درست نیست؟

- (۱) اگر چوبی را داخل آب شکسته ببینیم، شکل واقعی چوب در آب را از طریق حس درک نکردیم.
- (۲) همه فیلسوفان متفق‌اند تنها حواس و شناخت ناشی از داده‌های حسی، گرفتار محدودیت است.
- (۳) برای درک امور غیرمحسوس و حوادث گذشته و آینده، به ابزار دیگری غیر از حس نیاز داریم.
- (۴) شناخت حسی معتبر است و امکان گزینش در انتخاب مواد مورد نیاز در زندگی را به ما می‌دهد.

۸۶- درباره «تقسیم بخش اصلی فلسفه به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی» و «صدور حکم در مورد انبساط فلزات» کدام مطلب قابل

پذیرش است؟

- (۱) متعلق ادراک حسی و یا شناخت عقلی‌اند، زیرا غیر از این دو شناخت، شناخت قبل اعتمادی در وجود انسان یافت نمی‌شود.
- (۲) به هر دوی آن‌ها، فقط از طریق تعقل محض می‌توان رسید و حواس و تجربه در چنین شناخت‌هایی هیچ نقشی ایفا نمی‌کند.
- (۳) برای کشف صحت یا خطای هر حکمی، صرفاً می‌توان از طریق مشاهدات مکرر و نیز تحلیل یافته‌های حسی بهره گرفت.
- (۴) فقط در اولی، انسان می‌تواند بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال، به چنین مطلبی دست یابد.

۸۷- عقل در کدام شناخت‌ها، صرفاً بدون کمک حس می‌تواند به نتایج دلخواه برسد؟

- (۱) تصحیح خطای حواس - علت ویزه داشتن هر پدیده - یکسان عمل کردن طبیعت
- (۲) اثبات نامتناهی بودن روح - نقض شکاکیت مطلق - درک ذات و صفات خداوند
- (۳) نفی ادراک مطابق با واقعیت - علت داشتن هر پدیده - تصحیح خطای حواس
- (۴) یکنواخت عمل کردن طبیعت - تأمل درباره قانون علت - شناخت تمایز اشیا

۸۸- کدام عبارت نشان‌دهنده تفاوت معرفت شهودی با معرفت غیرشهودی نیست؟

- (۱) در معرفت شهودی که مبتنی بر تهذیب نفس است، تقویت ایمان و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه، مؤثر است.
- (۲) درک معرفت شهودی برای انسان‌های عادی آسان نیست و هر انسانی، تجربه‌ای از آن را نخواهد داشت.
- (۳) معرفت شهودی جز از طریق تعالی بخشیدن به نفس و سیر و سلوک و تهذیب آن نمی‌تواند حاصل شود.
- (۴) روش کسب معرفت شهودی شبیه به روش شناخت عقلی و کاملاً متضاد با روش شناخت تجربی است.

۸۹- کدام گزینه به ویژگی معرفت وحیانی اشاره می‌کند؟

- (۱) اختصاص به طبقه خاصی ندارد.
- (۲) مستقیم و عاری از واسطه است.
- (۳) مختص سالکان الی الله است.
- (۴) نمی‌توان با تفکر از حقایق آن آگاه شد.

۹۰- کدام عبارت درست است؟

- (۱) از نظر فیلسوفان، ابزار حس نه تنها به مرز معرفت شهودی دسترسی ندارد، بلکه معرفت قابل استفاده‌ای در اختیار ما قرار نمی‌دهد.
- (۲) شناخت تجربی برخلاف سایر شناخت‌های انسان چون مبتنی بر دو ابزار عقل و حس است، اساس همه دانش‌ها قرار گرفته است.
- (۳) دل در مباحث معرفت‌شناسی می‌تواند بیش از یک نوع معرفت در اختیار انسان قرار دهد و از این حیث مانند معرفت عقلی است.
- (۴) دانش‌های بشری، چون با تفکر و اندیشه‌ورزی به دست می‌آیند، لذا می‌توان آن‌ها را حاصل ابزار عقل و یقینی‌ترین معارف دانست.

۹۱- اگر دانش‌آموزی به مقایسه نمرات قبل و بعد از به کارگیری روش خرد کردن حل مسئله برای تسلط در درس ریاضی بپردازد، مرحله بعدی حل مسئله

او کدام است؟

- (۱) باید روش مناسبی برای تسلط بر درس ریاضی را انتخاب کند.
- (۲) باید مسئله اصلی خود را که چگونگی تسلط بر درس ریاضی است، مشخص کند.
- (۳) باید راه‌حل خود را مورد بازبینی و اصلاح قرار دهد.
- (۴) باید به فکر راه‌حل‌های جایگزین باشد.

۹۲- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام ویژگی مسئله مربوط می‌شود؟

– اگر روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

– کسی که صرفاً با قرص آرام‌بخش می‌خواهد مشکلات روانی خود را حل کند و از روش‌های درمانی و کمک مشاور استفاده نکرده است.

– شناخت میزان تسلط بر درس زبان برای شرکت در امتحان دیپلم زبان بین‌المللی، جهت شناسایی بهتر موانع احتمالی.

- (۱) هدفمندی - محدود بودن توانمندی‌ها - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ
- (۲) فرآیند و جریان تحت کنترل - هدفمندی - محدود بودن توانمندی‌ها
- (۳) هدفمندی - فرآیند و جریان تحت کنترل - محدود بودن توانمندی‌ها
- (۴) فرآیند و جریان تحت کنترل - محدود بودن توانمندی‌ها - هدفمندی

۹۳- تعریف دقیق هدف در کدام مسئله زیر دشوارتر است؟

- (۱) معروف ترین جشن های ایرانیان باستان چه نام دارند؟
(۲) علت ابتلا به آسم چیست؟
(۳) چرا برخی از افراد نسبت به مسائل یکسان، حساس ترند؟
(۴) مهم ترین قانون بازی والیبال کدام است؟

۹۴- به ترتیب درستی (ص) یا نادرستی (غ) هر یک از عبارات های زیر کدام است؟

- مسئله عبارت است از دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع نامشخص با توجه به امکانات و توانمندی های محدود.
- تشخیص مسئله همان احساس مبهم از یک مسئله است.
- انتقال باعث می شود کسی که گلدوزی بلد است، منجق دوزی را سریع تر یاد بگیرد.
- تجربه گذشته در همه حال، راهگشای مفیدی در حل مسئله است.

- (۱) غ - غ - غ - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) ص - ص - ص - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۹۵- به ترتیب هر یک از عبارات های زیر به کدام عامل ایجاد فراموشی اشاره دارد؟

- هدی خاطره خوبی از سفر به فرانسه ندارد، به همین دلیل نام بازیکنان فوتبال این کشور را نمی تواند به خاطر بسپارد.
- الهام تعداد پرسنل مطب دندانپزشکی ای را که همیشه به آن جا می رود، نمی داند.
- میثم آن قدر با مسیر یاب «نشان»، به دانشگاه خود رفته است که وقتی از او کרוکی دانشگاه را می پرسند، نمی تواند آدرس را روی کاغذ نمایش دهد.
- مینا دو کلاس فشرده زبان آلمانی و انگلیسی را پشت سر هم می رود و نمی تواند به خوبی به سؤال های هر درس به طور جداگانه پاسخ دهد.

- (۱) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی - عوامل عاطفی
(۲) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - استفاده بیش از حد از فناوری - تداخل اطلاعات
(۳) مشکلات مربوط به نشانه های بازایی - تداخل اطلاعات - استفاده بیش از حد از فناوری - عدم رمزگردانی
(۴) عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی - گذشت زمان

۹۶- هر یک از عبارات های زیر به کدام نوع حافظه مربوط می شود؟

- به یاد آوردن نام آخرین فیلمی که دیده اید.
- یادآوری اسامی جنگ های معروف حضرت علی (ع) در زمان امامت
- محاسبه موجودی کارت عابریانک پس از خریدهای روزانه
- به خاطر آوردن نام آخرین رستورانی که در آن غذا خورده اید.

- (۱) رویدادی - معنایی - کاری - بلندمدت
(۲) معنایی - رویدادی - کوتاه مدت - معنایی
(۳) بلندمدت - رویدادی - کاری - رویدادی
(۴) معنایی - معنایی - کوتاه مدت - معنایی

۹۷- کدام خطای حافظه زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) میلاد هنگام خواندن شعر حافظ، یک بیت را جا می اندازد.
(۲) سحر نام مدرس زبان دبیرستان خود را به یاد نمی آورد.
(۳) آزاده پایان فیلمی را که دیده است، جوری تعریف می کند که اتفاق نیفتاده است.
(۴) کیوان هر چه فکر می کند، نام خیابانی را که در آن اولین بار سر کار رفته است، به یاد نمی آورد.
۹۸- استفاده از فن آزمون مکرر برای تقویت حافظه باعث تقویت کدام مرحله حافظه می شود و این مرحله چندمین مرحله حافظه است؟
(۱) رمزگردانی - سوم (۲) بازایی - سوم (۳) اندوزش - دوم (۴) اندوزش - سوم

۹۹- به ترتیب پاسخ هر یک از سؤالات زیر کدام است؟

- رمزگردانی کودکان چگونه است؟
- پدیده نوک زبانی به کدام مرحله حافظه مربوط می شود؟
- در کدام نوع حافظه، میزان استفاده از اطلاعات، مد نظر قرار داده می شود؟
- علت یادآوری بهتر جفت واژگان «چوب - صندلی» نسبت به «ماه - ماشین» کدام است؟
(۱) کلی و خلاصه - بازایی - کوتاه مدت - دارا بودن نشانه بیرونی و حسی
(۲) جزء به جزء - رمزگردانی - کاری - دارا بودن نشانه حسی علاوه بر غیرمعنایی
(۳) کلی و خلاصه - رمزگردانی - کوتاه مدت - دارا بودن نشانه معنایی علاوه بر نشانه بیرونی
(۴) جزء به جزء - بازایی - کاری - دارا بودن نشانه معنایی علاوه بر نشانه بیرونی

۱۰۰- یادگیری عمیق مربوط به کدام فن بهسازی حافظه است؟

- (۱) کارآمدی مرور (۲) کاهش اثر تداخل مطالب (۳) ساماندهی مطالب (۴) مطالعه چندحسی

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۱۱/۱۹

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	عنوان	تعداد سؤال	مدت پاسخگویی	تعداد سؤالات	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۱۰	۱۵	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۰	۱۶	۱۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۱۰	۳۱	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ ۲	۱۰	۱۰	۴۶	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۲	۱۰	۱۰	۵۶	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۰	۶۶	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه ۱	۱۵	۱۰	۷۶	۱۵ دقیقه
۸	روان‌شناسی	۱۰	۱۰	۹۱	۱۰ دقیقه

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضی و آمار	رنوف مهرخواه	ندا فرهختی - مینا نظری - زهرا ساسانی
علوم و فنون ادبی	حسین حسینی بیدختی	سعید ایرانزاد - سکینه کنفی
عربی	روح الله اصغری	شاهو مرادیان - عاطفه دستخوش
تاریخ	زهرا فروغی	مریم پارسائیان
جغرافیا	ملیحه گرجی	
جامعه شناسی	سیروس نبی زاده	
فلسفه	حیدر جلالی	
روان شناسی	نگار کاغذگران	

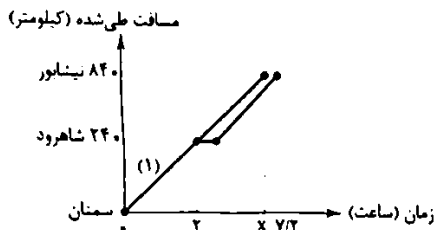
آماده سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی
بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری
برنامه ریزی و هماهنگی: سارا نظری
بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی
ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مریم پارسائیان - سیدمسالت شریفی - فاطمه عبدالله خانی - زهرا ساسانی
سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی
صفحه آرا: فرهاد عبدی
طراح شکل: آرزو گلفر
حروف نگاران: ربابه الطافی - مینا عباسی - مهتاز کاظمی - سحر فاضلی - حدیث فیض الهی - فاطمه میرزایی

ریاضیات

۵ (۴) با توجه به صورت سؤال، قسمت (۱) باید ادامه پیدا کند تا به نقطه $(X, ۸۴۰)$ برسد.

پاسخ سؤال اختلاف X و $۷/۲$ خواهد بود. جهت یافتن مقدار X ابتدا باید شیب قسمت (۱) را به دست آوریم:

$$\begin{cases} (0, 0) \\ (2, 240) \end{cases} \Rightarrow m = \frac{240 - 0}{2 - 0} = 120$$

پس ضابطه قسمت (۱) به صورت $y = 120x$ می‌باشد. حال مقدار $y = ۸۴۰$ را جای‌گذاری می‌کنیم:

$$۸۴۰ = 120x \Rightarrow x = \frac{۸۴۰}{120} = ۷$$

حال اختلاف زمان رسیدن را محاسبه می‌کنیم:

$$۷/۲ - ۷ = ۰/۲ \text{ (ساعت)}$$

با توجه به برجسب محور افقی، $۰/۲$ ساعت زودتر می‌رسد. در آخر باید این اختلاف را برحسب دقیقه محاسبه کنیم:

$$۰/۲ \times ۶۰ = ۱۲ \text{ دقیقه}$$

۶ (۳) در دامنه $۰ < x \leq ۲$ نمودار یک تابع خطی داریم که از نقاط

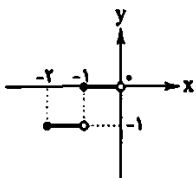
$(۰, ۰)$ و $(۲, ۶)$ می‌گذرد، پس ضابطه آن به صورت $y = 3x$ می‌باشد. این

تابع در $x = ۰$ نیز مقدار -۳ را دارد و در بازه $x < ۰$ نیز نمودار $y = x^2$ رسم شده است.

۷ (۴) بررسی گزاره‌ها:

الف) درست است.

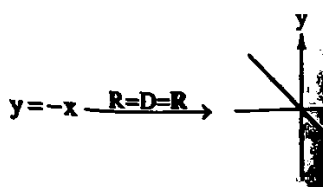
ب) نادرست است، نمودار تابع دایره‌ای به صورت زیر است و شامل ۲ پاره‌خط می‌باشد:

ج) نادرست است؛ هر ضابطه تابع پلکانی، شامل یک تابع ثابت است، برد هر تابع ثابت فقط یک عضو دارد. از این رو برد تابع پلکانی با شش ضابطه با دامنه R ، فقط شامل ۶ عضو است.

د) نادرست است؛ گزاره «اگر تابع f همانی باشد، آن‌گاه دامنه و برد یکسان است» همواره درست است، اما عکس آن همواره درست نیست. برای درک بهتر

توجه کنید:

۱ (۳) بررسی گزینه‌ها:

(۱) تابع نیست؛ زیرا به ازای ورودی $x = ۶$ ، دو تا خروجی $y = ۱$ و $y = ۴$ داریم.

(۲) تابع نیست؛ زیرا خط عمودی $x = ۰$ تابع را در دو نقطه قطع می‌کند.

(۳) تابع است. زیرا هر خط عمودی نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع می‌کند.

(۴) تابع نیست؛ زیرا از عضو ۲ بیگانی خارج نشده است.

۲ (۴) نقاط $(-۱, ۰)$ ، $(۰, ۱)$ ، $(۱, ۰)$ باید در تابع f صدق کنند.

ابتدا نقطه $(۰, ۱)$ را بررسی می‌کنیم:

$$x = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{حذف گزینه ۱: } f(0) = 0^2 + 2(0) - 1 = -1 \\ \text{حذف گزینه ۲: } f(0) = -(0+1)^2 = -1 \\ \text{حذف گزینه ۳: } f(0) = -0^2 - 1 = -1 \\ \text{گزینه ۴: } f(0) = -(0)^2 + 1 = 1 \end{cases}$$

$$f(x) = -x^2 + 1 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \Rightarrow f(1) = -1+1=0 \\ x=-1 \Rightarrow f(-1) = -1+1=0 \end{cases}$$

پس گزینه (۴) می‌تواند ضابطه تابع f باشد.

۳ (۳) تابع f همانی است، یعنی در هر زوج مرتب ورودی و خروجی

برابر هستند، پس:

$$n^2 + 4n = 21 \Rightarrow n^2 + 4n - 21 = 0 \Rightarrow (n-3)(n+7) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n=3 \text{ ق.ق} \\ n=-7 \text{ ق.ق} \end{cases}$$

$$m^2 + 2m = 10 \Rightarrow m^2 + 2m - 10 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+5) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m=2 \text{ ق.ق} \\ m=-5 \text{ ق.ق} \end{cases}$$

$$mn + k = 16 \xrightarrow{n=-7, m=-5} (-5)(-7) + k = 16$$

$$\Rightarrow k = 16 - 35 \Rightarrow k = -19$$

$$\Rightarrow k^2 = (-19)^2 = 361$$

۴ (۱) یک تابع ثابت همواره خروجی یکسان دارد، پس:

$$a^2 + 2a - 15 = 9a + 3 \Rightarrow a^2 - 7a - 18 = 0 \Rightarrow (a-9)(a+2) = 0$$

$$\Rightarrow a = 9 \text{ ق.ق}$$

۱۳) با توجه به بلکانی بودن نمودار مالیاتی، محاسبات به صورت زیر انجام می‌شود:

$$\text{میلیون تومان } x \cdot 0 = 0 \cdot (10 - 0)$$

$$\text{میلیون تومان } 0.4 = 4 \times \frac{10}{100} = (14 - 10) \times \frac{10}{100}$$

$$\text{میلیون تومان } 0.78 = 6 \times \frac{13}{100} = (20 - 14) \times \frac{13}{100}$$

$$\text{میلیون تومان } 1 = 5 \times \frac{20}{100} = (25 - 20) \times \frac{20}{100}$$

حال جمع مالیات ماهانه را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{میلیون تومان } 2.18 = 0 + 0.4 + 0.78 + 1$$

در آخر مالیات سالانه را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{میلیون تومان } 26.16 = 12 \times 2.18$$

۱۴) می‌دانیم ضابطه تابع علامت به صورت زیر است:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

در این سؤال فرض شده است که $a < 0$ و $|a| < 1$ یعنی a عددی منفی است و اندازه آن کوچک‌تر از ۱ می‌باشد، پس محدوده a به صورت $-1 < a < 0$ خواهد بود. از این رو محدوده $a+1$ به صورت $0 < a+1 < 1$ می‌باشد، پس داریم:

$$\text{sign}(a+1) = 1$$

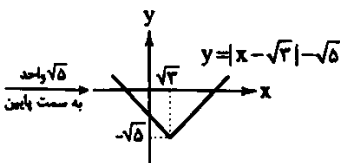
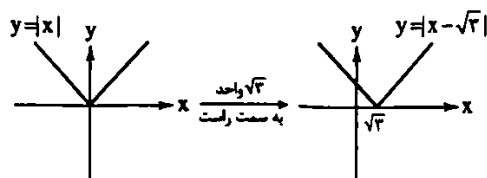
از طرفی هر عددی که به توان زوج برسد، نامنفی است، پس $0 < a^6 < 1$ می‌باشد پس داریم:

$$\text{sign}(a^6) = 1$$

در آخر حاصل عبارت موردنظر را می‌یابیم:

$$3\text{sign}(a+1) + 2\text{sign}(a^6) = 3(1) + 2(1) = 5$$

۱۵) برد تابع را با رسم نمودار آن مشخص می‌کنیم:

برد تابع، تمام اعداد حقیقی بیشتر یا مساوی $-\sqrt{5}$ می‌باشد، بنابراین:

$$R = \{y \in \mathbb{R} | y \geq -\sqrt{5}\}$$

۸) بررسی گزینه‌ها:

۱) درست است: تابع جزء صحیح یک نوع تابع بلکانی می‌باشد.

۲) نادرست است: تابع $y = -2$ یک تابع ثابت است و نمودار آن یک خط افقی می‌باشد.

۳) درست است: تابع $y = -|x|$ همواره دارای خروجی منفی یا صفر است، پس اعضای برد آن همواره مقداری نامثبت خواهند داشت.

۴) درست است. پس گزینه (۲) ارزش متفاوتی دارد.

$$\text{۹) می‌دانیم که } \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases} \text{ پس باید}$$

عبارات داخل تابع sign را تعیین علامت کنیم. از آن جایی که توان زوج هر عددی (x^6) مقدار نامنفی دارد، پس $x^6 + 1$ همواره مثبت می‌باشد، پس:

$$\text{sign}(x^6 + 1) = 1$$

حال داریم:

$$\text{sign}(x^2 + 6x - 16) + \underbrace{\text{sign}(x^6 + 1)}_1 = 1$$

$$\Rightarrow \text{sign}(x^2 + 6x - 16) = 0$$

زمانی مقدار تابع sign برابر صفر است که عبارت داخل آن صفر باشد. پس داریم:

$$x^2 + 6x - 16 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+8) = 0 \Rightarrow x_1 = -8, x_2 = 2$$

در آخر داریم:

$$|x_1 - x_2| = |-8 - 2| = 10$$

۱۰) مقدار اجزای عبارت دادمشده را محاسبه می‌کنیم:

$$[\sqrt{26}] = [5/1] = 5, \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{2}} = \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{2}} = 2, [\sqrt{128}] = [\sqrt{2^7}] = [2^3] = 2$$

در آخر داریم:

$$\frac{5+2}{2} = \frac{7}{2} = 3.5$$

۱۱) می‌دانیم:

$$[a] + [-a] = \begin{cases} 0 & a \in \mathbb{Z} \\ -1 & a \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

از این رو تابع مورد نظر به صورت زیر بازنویسی می‌شود:

$$f(x) = [\sqrt{2}x] + [-\sqrt{2}x] = \begin{cases} 0 & \sqrt{2}x \in \mathbb{Z} \\ -1 & \sqrt{2}x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

تابع f یک تابع بلکانی با برد $\{0, -1\}$ است، پس ۲ عضو دارد.

۱۲) می‌دانیم: $[x \pm k] = [x] \pm k; k \in \mathbb{Z}$ ، پس می‌توان معادله

را به صورت زیر ساده‌سازی کرد:

$$[x] - 1 + [x] + 4 + 2[x] = 23 \Rightarrow 4[x] + 3 = 23 \Rightarrow 4[x] = 20$$

$$\Rightarrow [x] = \frac{20}{4} = 5$$

علوم و فنون ادبی

۱۶ ۱

۱۷ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) وحشی بافقی و بلافاصلی شیرازی: قرن دهم

(۳) محتشم کاشانی: قرن دهم، فروغی بسطامی و وفایی: قرن دوازدهم

(۴) سلمان ساوجی و ابن یمن: قرن هشتم

۱۸ ۲ علت نادرستی سایر گزینه‌ها،

(۱) بهزاد در دوره «شاه اسماعیل صفوی» و «رضا عباسی در دوره شاه عباس» از مفاخر هنر بودند.

(۳) در این دوره طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری بودند.

(۴) در هند بازار قصیده‌سرایی رواج داشت.

۱۹ ۴

۲۰ ۳ شاهان گورکانی هند به زبان فارسی سخن می‌گفتند. این زبان

تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس در هند زبان رسمی آن دیار بود.

۲۱ ۳ در این دوره به‌جز اصفهان مناطق دیگر ایران هم رشد و توسعه

و شور و جنبشی یافت؛ مثلاً خراسان و آذربایجان و نواحی مرکزی ایران به کانون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شد.

۲۲ ۴ بررسی مجاز در سایر گزینه‌ها،

(۱) «چمن» مجاز از گلستان (۲) «فروردین» مجاز از بهار

(۳) «امروز» مجاز از حال

۲۳ ۴ «مهم‌ترین نوع مجاز» مجاز به علاقه شباهت (استعاره) است.

این نوع مجاز در گزینه (۴) وجود دارد. «مه» مجاز به علاقه شباهت (استعاره) از معشوق.

۲۴ ۱ بررسی مجاز در ابیات،

(الف) «فردا» مجاز از آینده

(ب) «دست» مجاز از انگشت اشاره

(ج) «کسوت» مجاز از مقام

(د) «دهر» مجاز از مردم روزگار - «ماه و ستاره و فلک» مجاز از تقدیر و سرنوشت

(ه) «چپ و راست» مجاز از همه‌جا

۲۵ ۱ مجاز: در این بیت «دل» مجاز از وجود و «دست» مجاز از چنگ

وزن گزینه (۱):

یک	لا	ل	وا	ر	دا	غ	د	ر	آف	ت	د	ب	دست
شا	دا	ب	خو	ب	غم	گ	ن	خ	زم	ن	کا	ه	دار
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	دار
مفعول	فاعلات	مفاعیل	فاعلات	مفاعیل	فاعلات	مفاعیل	فاعلات	مفاعیل	فاعلات	مفاعیل	فاعلات	مفاعیل	فاعلات

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۲) وزن این بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است ولی «مجاز» ندارد.

(۳) وزن این بیت «مفاعیل فاعلات مفاعیل فاعلن» است ولی «مجاز» ندارد.

(۴) وزن این بیت «مفاعیل فاعلات مفاعیل فاعلن» است ولی «مجاز» ندارد.

۲۶ ۳ وزن مشترک مصراع سؤال و موارد (الف، ج، د و ه): مفاعیلن

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

بررسی سایر موارد،

(ب) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعل

(و) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

۲۷ ۲ تقطیع بیت سؤال:

ل	ب	ذ	ن	دا	ن	ش	نا	بی	ه	م	تو	حی	د	ث	گو	ید
م	گ	رز	آ	ت	ش	دو	زخ	ب	و	دش	رو	ی	ز	ها	بی	بی
U	U	-	U	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

تقطیع گزینه (۲):

ب	خ	دا	دی	و	م	لا	مت	ب	ز	هد	رو	ز	ق	یا	مت	مت
آ	ک	رو	مه	ر	ت	دا	زد	آ	ک	رق	را	ر	ت	دا	زد	زد
U	U	-	U	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن

(۴) فعلاتن مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن

۲۸ ۲ وزن ابیات شاهنامه فردوسی «فعلون فاعلون فعل» است،

این وزن در ابیات «الف، ب، ج، و» وجود دارد.

بررسی سایر ابیات،

(د) فاعلون فاعلون فاعلون

(ه) فاعلون فاعلون فاعلون

۲۹ ۲ مفهوم گزینه (۲): امیدواری به زندگی و ترسیدن از فنا

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا

۳۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): حرص و طمع و

آرزوبروری انسان در دوران پیری بیشتر می‌شود.

مفهوم سایر گزینه‌ها،

(۱) توصیه به دوری از آرزوهای دور و دراز، ناپایداری دنیا

(۲) غفلت انسان حتی در زمان پیری

(۳) ناپایداری دنیا

زبان عربی (اختصاصی)

■ صحیح ترین و مناسب ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن
(۳۸-۳۱)

۳۱) ترجمه کلمات مهم: أرسلنا: فرستادیم. ارسال کردیم / إلی فرعون: به سوی فرعون / رسولاً: فرستادمای، پیامبری / ففقی فرعون: پس (ولی) فرعون سربجی کرد / الرسول: از آن پیامبر (اسم نکره اگر بار دوم با «ال» همراه باشد: «ال» معمولاً به صورت «این» ترجمه می شود).

بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) «رسولاً» نکره است: پیغام آوری.
- (۲) «أرسلنا: فرستادیم» نادرست ترجمه شده است.
- (۴) «رسولاً» مفرد است نه جمع. ضمیر «ما» اضافی است.

۳۲) ترجمه کلمات مهم: یفتح: باز می کند، می گشاید / التمساح: تمساح / فقه: دهانش را / لطایر صغیر: برای پرندهای کوچک / لا یأکل: نه برای این که آن را بخورد / بل: بلکه / یتحصل الطائر علی: برای این که (تا) آن پرند به دست بیاورد / قوته: غذای خود، خورا کش / هنالك: در آن جا

بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) «طائر» نکره است: پرندهای. «فراهم آورد» نادرست است.
- (۳) «یفتح: باز می کند» متعدی است نه لازم. «لأیأکل» باید به صورت فعلی ترجمه شود. «بتواند» معادلی ندارد.
- (۴) «طائر» نکره است. ضمیر «ه» در «قوته» ترجمه نشده است.

۳۳) ترجمه کلمات مهم: إن أصغر طائر: کوچک ترین پرند / فی الأرض: در زمین / لا یزید طولها: طولش بیشتر نمی شود / عن خمسة سنتمتر: از پنج سانتی متر / یطیر: پرواز می کند / إلی الأعلى: به بالا / الأسفل: پایین / بسرعة عجيبة: با سرعتی عجیب

نکته: دقت کنید دو واژه «أعلى» و «أسفل» هر چند اسم تفضیل هستند؛ اما اگر دلالت بر جهت بالا و پایین داشته باشند، به صورت صفت ساده نه تفضیلی (بالا / پایین) ترجمه می شوند. این مورد فقط در گزینه (۲) درست آمده است. در گزینه های (۱) و (۳) «یطیر: پرواز می کند» نادرست ترجمه شده است. «طائر» مفرد است نه جمع (اشتباه گزینه (۳)). در گزینه (۴) «فی الأرض» درست ترجمه نشده است. «لا یزید» ترجمه نشده است. «نقطه» معادلی ندارد.

۳۴) ترجمه کلمات مهم: قد ینوخ: شاید (گاهی / ممکن است) شین و زاری کند / الطائر: پرند / إذا وضعنا: اگر او (آن) را قرار دهیم / فی القفص: در قفس / فالفقش لیست وكنة: چه قفس آشیانه او نیست / ما ین دایة: هیچ جنبندهای نیست / إلا و هی تحب الحرة: مگر آن که آزادی را دوست دارد

بررسی سایر گزینه ها:

- (۲) «قد + فعل مضارع» باید به صورت «شاید / گاهی / ممکن است» ترجمه شود. مستقبل نادرست است. «بیندازیم» ترجمه «وضعنا» نیست! «قفصی که» نادرست است. «ما ین ... هیچ ... نیست» کلمه «هیچ» باید حتماً در ترجمه این اسلوب باشد. «آزاد باشد» نادرست است.
- (۳) «از این که» ترجمه نادرستی از «إذا»ی شرطی است. «وضعنا» نادرست ترجمه شده است. «جای» ترجمه نادرستی است.
- (۴) «قد» در «قد ینوخ» نادرست ترجمه شده است. اسلوب «ما ین دایة» حتماً باید با «هیچ» همراه باشد هیچ جنبندهای نیست.

۳۵) ترجمه کلمات مهم: إن الكلمات التي: کلماتی که / تدخل: وارد می شوند / یفتیها العرب: عرب ها آن ها را تغییر می دهند / تستفی بالفقرة: عربی شده نامیده می شوند

بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) «اسمئان» نادرست است! «تستفی» فعل است: نامیده می شوند.
- (۲) «تدخل» مضارع است. «یفتی» مضارع است. «که» در جای نادرستی ترجمه شده است.
- (۳) «یفتیها العرب» درست ترجمه نشده است. «تستفی» مضارع است نه ماضی. (نام گذاری شده اند = سمیت)

۳۶) بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) «هنالك هست، وجود دارد» اصلاً ترجمه نشده است. ضمناً ساختار عبارت رعایت نشده است. ترجمه درست: «واگان فارسی زیادی در زبان عربی وجود دارد»
- (۲) «الإیرانیون» معرفه است نه نکره: ایرانیان.
- (۴) «مجمع» نکره است: لغت نامه ای.

۳۷) «لا توجد» یعنی «وجود ندارد»، لا توجد لغة: زبانی وجود ندارد. زبانی یافت نمی شود. «لیست فیها کلمات دخيلة: در آن کلماتی وارد شده نیست».

۳۸) محور سؤال معرفه و نکره است. «معلم» معرفه است: المعلم (اشتباه گزینه (۳)). «دانش آموزی» نکره است: تلميذ یا طالب (اشتباه گزینه های (۲) و (۳)). «کلاس» معرفه است: الصف (اشتباه گزینه (۱)).

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤال های زیر پاسخ بده: (۴۱-۳۹):

ترجمه متن: نهنگ آبی بزرگ ترین موجودی است که روی سیاره زمین زیست می کند؛ به گونه ای که طول آن به ۳۰ متر می رسد و وزن نهنگ بالغ به ۱۷۰ تن می رسد و گاهی فقط وزن زبانش به حدود وزن یک فیل می رسد! و اغلب ماده ها از نظر حجم از نرها بزرگ تر هستند. نهنگ آبی را در بیشتر اقیانوس های دنیا می یابیم و ممکن است ۹۰ سال زندگی کند. نهنگ های آبی تابستان را در آب های قطبی می گذرانند و به محض رسیدن فصل زمستان اقدام به کوچ هایی طولانی به سمت خط استوا می کنند. و نهنگ ها در اقیانوس با سرعت ۸ کیلومتر در ساعت شنا می کنند و گاهی سرعشان به ۳۲ کیلومتر در ساعت می رسد. ماده نهنگ آبی در هر سه سال، یک بار می زاید و دوره بارداری از ۱۰ تا ۱۲ ماه ادامه دارد و بچه نهنگ «عجل» نامیده می شود. وزن عجل (بچه نهنگ) هنگام تولد بیشتر از دو هزار کیلوگرم است و برای هفت ماه به مادرش نیاز دارد

۳۹) براساس متن

- (۱) نهنگ متولد می شود در حالی که وزنش حدود ۱۷۰ تن است! (وزن نهنگ بالغ ۱۷۰ تن است).
- (۲) نر نهنگ آبی بزرگ تر از هر موجودی در زمین است! (در متن اشاره شد که معمولاً ماده نهنگ از نر آن بزرگ تر است؛ پس باید می گفت ماده نهنگ آبی از هر موجودی در زمین بزرگ تر است).
- (۳) نهنگ در آب های واحدی باقی نخواهد ماند بلکه از مکتی به مکتی دیگر مهاجرت می کند. (فصل ها آب های خود را تغییر می دهد).
- (۴) نهنگ ها در هر سه سال یک بار می زاید و دوره بارداری از ۱۰ تا ۱۲ ماه ادامه دارد و بچه نهنگ «عجل» نامیده می شود. وزن عجل (بچه نهنگ) هنگام تولد بیشتر از دو هزار کیلوگرم است و برای هفت ماه به مادرش نیاز دارد.

تاریخ

۴۶ ۲ همه عبارت‌ها به جز عبارت «ب» نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) از نیمه قرن دوم تا اواخر قرن چهارم هجری به طول انجامید.

(ج) مأمون عباسی که علاقه فراوانی به مباحث علمی داشت، در بیت‌الحکمه صرفاً مرکزی برای ترجمه و تألیف کتاب نبود، به مناظره با عالم‌اندیشندان می‌پرداخت.

(د) بیت‌الحکمه نیز در آن دوران به وجود آمد که مترجمان زنده در آن به ترجمه آثار از زبان‌های دیگر به زبان عربی مشغول بودند.

۴۷ ۲ بررسی عبارت‌ها:

(الف) امام رضا (ع) توسط مأمون، از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتمندی شد ← عبارت صورت سؤال درباره مأمون نادرست است.

(ب) مأمون در مسیر بغداد ابتدا وزیر ایرانی خود و سپس امام رضا (ع) را به قتل رساند ← عبارت صورت سؤال درباره مأمون نادرست است.

(ج) فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان در دوران هارون و مأمون به اوج خود رسید ← عبارت صورت سؤال درباره هارون و مأمون درست است.

(د) امام کاظم (ع) در دوران خلافت او به شهادت رسید ← عبارت صورت سؤال درباره هارون درست است.

۴۸ ۳ عبیدالله مهدی، حکومتی را در شمال آفریقا (تونس و مراکش) بنیاد نهاد که به خلافت فاطمیان معروف شد. خلفای فاطمی پس از مدتی، مصر را نیز به تصرف خود درآوردند و شهر قاهره را به عنوان پایتخت خود بنا کردند تا با بغداد رقابت کنند. آنان سپس، منطقه شام را نیز گرفتند. خلافت فاطمیان در زمان مستنصر به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت و قلمرو آن به نهایت وسعت خود رسید. از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت آن را بدتر کرد.

۴۹ ۱ ترتیب عبارت‌ها: به حکومت رسیدن یزدگرد سوم ← پیروزی ساسانیان در جنگ پل ← پیروزی اعراب مسلمان بر رومیان در شام ← تسخیر تیسفون توسط اعراب

۵۰ ۴ با روی کار آمدن خاندان بنی‌عباس و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی به نفع ایرانیان، تغییر محسوسی یافت.

مأمون تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل و سه سال بعد دوباره بغداد را مرکز خلافت قرار داد.

۵۱ ۴ همه عبارت‌ها مربوط به دوران نخست خلافت عباسی هستند.

۵۲ ۳ پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید. در زمان عمرو لیث، برادر و جانشین یعقوب، دشمنی و درگیری میان صفاریان و خلافت عباسی کم‌تر شد؛ امیر صفاری نسبت به خلیفه اظهار تبعیت کرد و به نام او خطبه خواند و خلیفه نیز حکومت عمرو را بر مناطقی که در اختیار داشت، تأیید کرد. با وجود این، عباسیان هم‌چنان به صفاریان بی‌اعتماد بودند. از این‌رو، در جنگ میان عمرو با امیر اسماعیل سامانی، خلیفه جانب سامانیان را گرفت و پس از آن‌که در این جنگ، عمرو به اسارت درآمد و به قتل او داد.

۲۰ ۱ در مورد «عجل» بجه نهگ» اشناء را مشخص کن.

(۱) بجه نهگ بعد تولد قادر است به تنهایی زندگی کند (نادرست است؛ اشاره شده است که تا ۷ ماهگی باید در کنار مادرش باشد).

(۲) وزن بجه نهگ هنگام تولد به بیشتر از دو تن می‌رسد! (درست است؛ اکثر من آنفی (= الفین) کیلوگرم)

(۳) مادر او را می‌زاید پس از دوره بارداری‌ای که بین ۱۰ تا ۱۲ ماه طول می‌کشد! (درست است)

(۴) اگر مادر، بجه نهگ را در ماه‌های ابتدایی از تولدش رها کند، شاید بجه بمیرد! (با توجه به آخرین خط متن درست است).

۴۱ ۲ «البالغ» اسم فاعل از فعل ثلاثی مجزء «بَلَغَ، يَبْلُغُ» است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات آمده مشخص کن: (۴۵ - ۴۲):

۴۲ ۳ «يَحْرُثُ» درست است؛ چون معلوم است نه مجهول. هم‌چنین

«نَمَانِيْن» درست است؛ چون اعداد عقود در دسته جمع مذکر سالم هستند.

۴۳ ۱ «دو بازیکن جدید به تیم» گزینه مناسب برای جای

خالی را انتخاب کن:

(۱) پیوسته‌اند (۲) ثبت کرده‌اند

(۳) داوری کرده‌اند (۴) در برگرفته است

۴۴ ۱ در گزینه (۱) «أَنْفَقْتُ» فعل شرط و جواب شرط آن «أَنْتَ إِنْسَانٌ»

است که از نوع جمله اسمیه است. اما در سایر گزینه‌ها جواب شرط همگی از نوع فعل هستند، نه جمله اسمیه: لِيَحْيِيَنَّ، قَدْ قُطِعَ، لَا تَأْكُلْ.

۴۵ ۳ «فَرِيقٌ» فاعل «يُعْجِبُ» است و نکره است. در سایر گزینه‌ها

«الْأَعْبَ، النَّاسُ، عَلَيَّ» فاعل و معرفه هستند.

جغرافیا

۵۶ (۲) همه عبارت‌های داده‌شده، صحیح هستند.

۵۷ (۳) زبان یکی از عناصر مهم فرهنگی است. امروزه فرآیند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر، خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان می‌باشد.

توجه کنید کشورهای جهان یا حتی نواحی زبانی می‌توانند به کمک عوامل ذکرشده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) زبان ملی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ و حتی گسترش دهند. پس این عوامل، در شرایط خاص می‌تواند برای حیات زبان‌های بومی خطرناک باشد، اما پیامد قطعی توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر و فرآیند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها، نابودی زبان‌های محلی و بومی و انهدام تنوع جغرافیایی زبان‌ها است.

۵۸ (۲) انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، «چشم‌اندازهای فرهنگی» خلق می‌کنند. فرهنگ هر ناحیه، موجب به وجود آمدن چشم‌اندازهای خاصی در آن ناحیه می‌شود. در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.

۵۹ (۲) بررسی عبارت‌ها،

(الف) پس از سقوط هخامنشیان و تأسیس سلسله سلوکیان (توسط جانشین اسکندر) سلوکوس و جانشینانش تلاش کردند تا با احداث شهرهای جدید و کوچاندن یونانی‌ها به این شهرها، فرهنگ یونانی را در ایران رواج دهند ← مستقیم

(ب) در دوره فرمانروایی خسروانشیروان، مبادلات فرهنگی با هند و روم گسترش یافت و در جریان آن، دستاوردهای علمی، فرهنگی و دانش این سرزمین‌ها به ایران راه یافت ← مستقیم

(ج) راه‌ها در عصر باستان علاوه بر آن‌که امکان جابه‌جایی کالاها و مسافران را فراهم می‌آوردند، در انتقال اندیشه‌ها و فرهنگ‌ها نیز نقش مهمی داشتند. از طریق مسیرهای ارتباطی (خصوصاً جاده ابریشم) و مبادلات بازرگانی و همچنین برخورد‌های نظامی رومیان با اشکانیان و ساسانیان بسیاری از آیین‌های باستانی از ایران به روم راه یافت ← مستقیم

(د) در دوره خلافت عباسیان «نهضت ترجمه» صورت پذیرفت. در طول این نهضت (از نیمه قرن دوم تا اواخر قرن چهارم هجری) شمار زیادی از آثار علمی در موضوعات فلسفه، پزشکی، ریاضیات، نجوم و ... از زبان‌های پهلوی، سریانی، یونانی و سانسکریت به عربی ترجمه شد و در پیشرفت‌های علمی و فکری و شکوفایی تمدنی مسلمانان اثر گذاشت ← غیرمستقیم

۴ (۴) همه عبارت‌ها صحیح هستند.

۴ (۴) بررسی عبارت‌ها،

(الف) فعالیت‌های نوع اول با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند. فعالیت‌های نوع دوم (صنعت) منجر به تولید کالا می‌شود.

(ب) فعالیت‌های نوع سوم (خدمات) به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل و نقل، بانکداری، امور بازرگانی و ...

خدمات ارائه می‌شود و تولیدی صورت نمی‌گیرد.

از فعالیت‌های اقتصادی که فراهم‌کننده

بازش اطلاعات و فناوری‌های اطلاعاتی و

توسعه است.

۵۳ (۱) بررسی روابط سلسله‌ها با عباسیان

۱- صفاریان ← دارای فراز و نشیب

۲- زیاریان ← دارای فراز و نشیب

۳- طاهریان ← عموماً اظهار اطاعت از عباسیان

۴- علویان طبرستان ← همواره خصومت‌آمیز

۵۴ (۲) همه عبارت‌ها نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها،

(الف) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی با عنوان «حدودالعالم من المشرق الی المغرب» در دوره سامانیان نگارش یافت و فردوسی نیز در اواخر این دوره شروع به سرودن شاهنامه کرد.

(ب) فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، فلسفه منطقی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

(ج) در سنت فلسفه اسلامی، فارابی را بعد از ارسطو که ملقب به معلم اول است، معلم دوم می‌خوانند. ابن‌سینا او را استاد خود دانسته و ابن‌رشد و دیگر فیلسوفان، احترام زیادی برای او قائل شده‌اند.

(د) ابن‌سینا برای نخستین بار در دانشنامه‌ای، یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد و این اثر، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت. در کتاب شفا علاوه بر فلسفه به علوم طبیعی و ریاضیات پرداخته شده است.

۵۵ (۳) بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) هنگام سقوط ساسانیان، بنادر ایرانی در سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ، پررونق بودند و در قرون نخستین هجری در نتیجه گسترش و یکپارچگی جغرافیای جهان اسلام، تجارت در مسیرهای زمینی و دریایی توسعه چشمگیری یافت.

(۲) در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت و اسلام توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین‌های مذکور راه یافت.

(۴) در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت و اسلام توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین‌های مذکور راه یافت.

جامعه‌شناسی

۶۲) همه موارد ذکرشده از جمله معیارهایی است که برای طبقه‌بندی نواحی کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۶۳) یکی از نیازها و نگرانی‌های مهم بشر امروز، تأمین غذا است و امنیت غذایی جزء اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورها محسوب می‌شود. به همین سبب، کشاورزی یک فعالیت بسیار مهم اقتصادی است. توجه، علت اصلی گرسنگی، «فقر» است.

۶۴) از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح‌شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می‌توان به فیلیپین و پاکستان اشاره کرد که در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

۶۵) همه عبارت‌های داده‌شده دربارهٔ مزارع تک‌محصولی صحیح است.

۶۶) در هر دورهٔ تاریخی، جوامع مختلف و شبکهٔ روابط میان آن‌ها، جامعهٔ جهانی را می‌سازد.

جامعهٔ جهانی قبل از ظهور غرب جدید به صورت امروز نبوده است. به همین دلیل فرهنگ‌های مختلف می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند.

۶۷) دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

در مرحلهٔ اول تکوین نظام نوین جهانی (یعنی پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار)، زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت فنودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد.

۶۸) در بحث پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت، دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان نیز برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند که در مرحلهٔ دوم تکوین نظام نوین جهانی رخ داد.

۶۹) برخی از کشورهای استعمارزده، توسط استعمارگران به اشغال نظامی درآمدند؛ مانند هندوستان (کمپانی هند شرقی)، اندونزی (هند هلند) و الجزایر. جوامع غربی، بخشی از علوم طبیعی را که برای خدمت‌رسانی به غرب مورد نیاز است، به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهند ولی از آموزش دانش‌های راهبردی، خودداری می‌کنند.

غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی مورد نظر به دست می‌گیرد. صنعت ارتباطات، ابزار تازه‌ای است که به جهان غرب در این مدیریت یاری می‌رساند.

با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند. این دولت‌ها برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند.

۷۰) برخی معتقدند جهانی شدن، فرآیندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و در حال ایجاد نظامی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی، آن را به پیش می‌راند.

کشورهای غربی تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی را به دو شیوهٔ «توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی»، و «تثبیت مرجعیت علمی غرب» انجام می‌دهند. اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود ولی به تدریج، انباشت ثروت و ... از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند نهاد سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

در دوران استعمارزده و استعمارزده به طرف

منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری

می‌شود.

فلسفه

۷۶ (۲)

سقراط، روش بحث ثابته داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. مثلاً می‌پرسید «دوستی چیست؟» یا «شجاعت چیست؟» وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، با توجه به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آن‌چه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد. این روش گفت‌وگو و پرسش و پاسخ که سقراط به کار می‌گرفت، به تدریج به «روش سقراطی» شهرت یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) سقراط، مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. مثلاً می‌پرسید «دوستی چیست؟» یا «شجاعت چیست؟» پس در روش سقراط، هم پرسش‌های روشن و مشخص را می‌توان یافت و هم تمرکز بر مفاهیم اساسی زندگی.

۳) در روش سقراط، وقتی کسی داوطلب پاسخ به پرسشی می‌شد، سقراط با توجه به پاسخ داوطلب، سؤال دیگری طرح می‌کرد تا مخاطب و پاسخ‌دهنده به حقیقت برسد و آن‌چه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست آید، یعنی سقراط سعی می‌کرد به افراد برای رسیدن به خودآگاهی و شناخت خود و نیز دستیابی به فهم بهتر کمک کند و دو جنبه بی‌طرفی و هدایتگری دقیق را در روش خود به کار گیرد.

۷۷ (۲)

سقراط گفت: «باری، اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آن‌جا گرد آمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از این‌که آدمی از این مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبه‌گان هم‌نشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم» در این جملات، سقراط از ادات شرط «اگر» استفاده کرده است و می‌توان امکان اعتقاد به حیات پس از مرگ را از سخنان او برداشت کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مخالفان سقراط، سقراط را متهم به فاسد کردن جوانان و بی‌ایمانی به خدایان یونانی کرده بودند.

۲) سقراط گفت: «من پیر و ناتوان به دام مرگ افتادم؛ ولی مخالفان من، با همه جُستی و چالاکي، در جنگال بدی گرفتار آمدند.» پس طبق گفته سقراط، مخالفان وی در جنگال بدی گرفتار شدند، نه مردم جامعه آن.

۴) سقراط نمی‌گفت که اندیشه‌های وی به سروش معبد دلفی متصل است، بلکه از دوستش کرفون نقل می‌کند که سروش معبد دلفی گفته بود «داناترین مردم سقراط است».

۷۸ (۱)

سقراط گفت: «کاوش و جست‌وجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آن‌ها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به غلط مرا «دانا» بنامند؛ در حالی که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آن‌جا حاضرند، گمان می‌کنند که آن‌چه را آن‌ها نمی‌دانند، من می‌دانم؛ حال آن‌که نادانی حقیقی فقط خداست. راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و اگر از من به عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این خاطر بود که بگوید: داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند» از این مطالب می‌توان برداشت کرد که سقراط برای فهمیدن اشاره‌ای که در سخن سروش معبد دلفی نهفته است، به سراغ دانایان می‌رفت. دانایی آن‌ها را بیازماید و نتیجه می‌گیرد که کسانی که

۷۲ (۱) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.

برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی شکل گرفته است، نه جنبش منع گسترش سلاح‌های اتمی.

۷۳ (۲)

لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت، به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت و موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت، کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

۷۴ (۴) بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) مارکس و مارکسیست‌ها (جامعه آرمانی مارکس) از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کردند، البته آن‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول نظام سرمایه‌داری می‌دانستند.

ب) چالش بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف شکل می‌گیرد.

۷۵ (۲)

الف) از نظر مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند و بر سر سفره گسترده طبیعت، جایی برای آن‌ها وجود ندارد.

ب) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

ج) جوامع سوسیالیستی با انتقال از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند. اما آن‌ها با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند: ۱- از بین رفتن آزادی افراد ۲- پیدایش طبقه جدید

د) لیبرالیسم اولیه که لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم است، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت و کشاورزان را از بردگی رها کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سقراط ادعا نمی‌کند که آن‌ها نمی‌دانند، او از ناحیه خدا می‌داند، بلکه سقراط حقیقت دانایی را در اقرار به نادانی می‌داند.

(۳) سقراط بی‌میرد که دانایان شهر وانمود می‌کنند دانایند. یعنی آنان جاهلانی هستند که فقط ادعای دانشمند بودن می‌کنند و به دنبال درک حقیقت نیستند.

(۴) خود دانایان شهر به عقیده سقراط در زمره سوفسطائیان هستند که در حقیقت نادان و از حقیقت بی‌بهره هستند.

(۷۹) ۱

سوفسطائیان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آن‌چه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطبیقی با واقعیت‌ها ندارد. آنان با کمک اقسام مغالطه‌ها و جدل و فن سخنوری به نشر اندیشه خود می‌پرداختند و بر شیوه زندگی مردم تأثیر می‌گذاشتند. تحت تأثیر چنین اندیشه‌هایی، اخلاق و فضیلت میان مردم کمرنگ شده بود و بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه دادن باطل بودند. در چنین شرایطی که جامعه آن از حقیقت و فضیلت فاصله می‌گرفت و حق‌طلبی در سایه جدل و سخنوری ماهرانه کمرنگ می‌شد، قهرمانی به نام «سقراط» پرچم علم و فضیلت را برافراخت. او برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرده و شالوده تفکر فلسفی اصیل را استوار ساخت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سقراط بار دیگر پرسید: «منظورت این است که من خورشید و ماه را به خدایی نمی‌پذیرم؟» ملتوس گفت: «آری، نمی‌پذیری؛ ای آنتیان بدانید که سقراط خورشید را سنگ می‌داند و ماه کره‌ای خاکی.»

(۳) سقراط گفت: «اکنون وقت رفتن فرا رسیده است؛ من به سوی مرگ می‌روم و شما به سوی زندگی. نصیب کدام‌یک از ما بهتر است؟ جز خدا کسی نمی‌داند.»

(۴) پس از ختم دادرسی، سقراط را به زندان منتقل کردند تا روزهای واپسین عمر خود را در آن‌جا سپری کند و در موعد مقرر جام شوکران را بنوشد.

(۸۰) ۴

هنگامی که فلسوفی درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد، ناگزیر درباره خود اندیشیدن و شناخت نیز دیدگاهی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این‌که به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و این‌که می‌کوشیم از خطرها فاصله بگیریم، همه این‌ها نشانه توانایی ما در دانستن است.

(۲) در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد اما امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، این بخش از فلسفه به صورت شاخه مستقلی درآمده که به آن «معرفت‌شناسی» یا «نظریه معرفت» می‌گویند.

(۳) اندیشیدن درباره «اندیشیدن» یکی از مهم‌ترین بخش‌های فلسفه است. این بخش از فلسفه را که امروزه گسترش فراوانی هم یافته است، معرفت‌شناسی می‌نامند.

فیلسوفان می‌کوشند تا به حقیقت وجودی انسان و جهان و فرای آن برسند. شناخت خود و جهان و فرای آن، هدف اصلی معرفت‌شناسی است.

مسئله‌ای از این قبیل را «هستی‌شناسی» می‌نامند.

(۸۱) ۴

یکی از ویژگی‌های انسان، توانایی شناختن است. ما اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را شناسایی می‌کنیم و از طریق این شناخت با آن‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌نماییم. هم‌چنین شناخت ما به تدریج افزایش می‌یابد. ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، بلکه گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم؛ یعنی با عمل آموختن و یادگیری، در مسیر شناخت بیشتر پیش می‌رویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بحث در مورد ارزش و اعتبار شناخت، زمانی مطرح است که بگوییم از میان شناخت‌هایی که به دست می‌آوریم، کدام شناخت معتبر و کدام‌یک نامعتبر است.

(۲) علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، باز هم شناخت ما بسیار محدود است.

(۳) بحث در مورد محدوده و قلمرو شناخت، زمانی مطرح است که بگوییم علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، باز هم شناخت ما بسیار محدود است؛ یعنی ما آگاه هستیم که در کنار دانسته‌ها و آموخته‌ها، حقایق فراوان دیگری هم در عالم هست که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم. گاهی به مسائلی فراتر از مسائل محسوس و پیرامونی فکر می‌کنیم مثلاً درباره گذشته و آینده، یا درباره موجودات نامحسوس و جهانی غیر از جهان مادی می‌اندیشیم و برای خود نظر و باوری هم داریم. پس شکی نیست که ما موجودی هستیم که از خود و جهان پیرامون خود، شناختی داریم.

(۸۲) ۳

از مسائل مهم در حوزه معرفت‌شناسی، مسئله قلمرو و محدوده شناخت است. وقتی کسی بگوید ما می‌توانیم درباره گذشته و آینده، یا درباره جهانی غیر از جهان مادی بیندیشیم، یعنی وی پذیرفته است که شناخت انسان از مسائل محسوس فراتر است و شامل جهانی غیر از جهان مادی نیز هست. یعنی وی می‌داند که محدوده و قلمرو شناخت انسان تنها در موجودات مادی و عالم طبیعت و محسوسات خلاصه نمی‌شود.

(۸۳) ۱

معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد. وقتی که از کودکی می‌پرسیم «می‌دانی توپت کجاست؟» و او می‌گوید «آری می‌دانم»، نسبت به معنای «می‌دانم» آگاه است. اگر ابهامی هم از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود؛ مثلاً می‌گوییم معرفت، همان دانستن و آگاهی نسبت به چیزی است. به عبارت دیگر، وقتی کسی می‌گوید «توپ آن‌جاست» بدین معناست که او به وجود توپ در آن‌جا آگاه و عالم است و ماب‌آزای آگاهی او، یک توپ است که در آن‌جاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «شناخت» یک امر روشن و بدیهی است و دلیل ندارد.

(۳) به آن برای هر انسانی روشن نیست.

(۴) دلیل ندارد.

پس شکاکیت مطلق مدعی آن است که تحقق هر موردی از معرفت ناممکن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) برخی افراد ممکن است توانایی انسان در شناخت امور محسوس را بپذیرند، اما توانایی انسان در شناخت امور نامحسوس را انکار کنند. این افراد فقط قلمرو شناخت را محدود کرده‌اند و شکاک مطلق نیستند.

(۲) شکاکیت مطلق یعنی انکار و تردید کلی در هر نوع حقیقت خارجی و شناخت واقعی.

(۴) کسی که خود شناخت را امکان‌پذیر بداند، نمی‌تواند شکاک مطلق باشد.

دارند و بنابراین تنها شناخت حسی، محدود نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شناخت حسی در سطح اشیا است و رولط میلان پدیده‌ها را درک نمی‌کند. اگر چوبی را در آب فرو کنیم و آن را شکسته ببینیم، می‌دانیم چوب به راستی تغییر شکل نداده است، اما ما این موضوع را از راه حس و مشاهده درک نکرده‌ایم.

(۲) انسان دارای قوای به نام عقل است که با آن تفکر و تعقل می‌کند. او با کمک این قوه می‌تواند حقایقی را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق، هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را دربر می‌گیرد.

(۴) گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیا طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست.

صرفاً با تفکر و چینی استدلال، به حقایقی برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم. دانش فلسفه در زمره چنین دانش‌هایی است. در دانش فلسفه، بخش اصلی فلسفه به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی تقسیم می‌شود. اما برای صدور حکم درباره انبساط فلزات، همکاری حس و عقل لازم است. یعنی در این قبیل موارد عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد. به این نوع شناخت، «شناخت تجربی» می‌گوییم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در وجود انسان ابزارهایی برای شناخت وجود دارد. فیلسوفان تلاش می‌کنند این ابزارها را شناسایی کنند و قلمرو کاربرد آن‌ها را معین نمایند. این ابزارها عبارتند از: حس، عقل و قلب. پس غیر از شناخت حسی و شناخت عقلی، شناخت‌های دیگر و قابل اعتماد مانند شناخت شهودی در وجود ما هست.

(۲) اگر کسی بخواهد در مورد انبساط فلزات حکمی صادر کند، نمی‌تواند نقش حواس و تجربه در صدور چنین حکمی را نادیده بنگارد.

(۳) صدور حکم کلی از طریق عقل صورت می‌گیرد.

تفکر و چینی استدلال، به حقایقی برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم. دانش فلسفه در زمره چنین دانش‌هایی است. بحث در مورد «نامتناهی بودن روح»، «نقض شکاکیت مطلق» و «درک ذات و صفات خدا» عقلی و فلسفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۳) برای تشخیص خطای حواس، گاهی می‌توان از خود حواس هم کمک گرفت.

(۴) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار «شناخت حسی» درک تفاوت‌ها و تمایزهاست.

می‌تواند بی‌واسطه به حقایقی برسد و معرفت کسب کند. معرفتی که از این طریق به دست می‌آید، «معرفت شهودی» نامیده می‌شود. این معرفت از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه، به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود. معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است؛ یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند. البته برای دریافت چنین معرفتی سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است. پس روش کسب معرفت شهودی هم کاملاً متضاد با روش شناخت حسی و شناخت تجربی و هم کاملاً متفاوت با روش شناخت عقلی است.

راه وحی دریافت کرده‌اند، به انسان‌های دیگر می‌رسانند. در شهود وحیانی، خداوند حقایق و معانی و حتی گاهی کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند و پیامبر، آن معانی و کلمات و عبارات را دریافت می‌کند و هیچ‌گونه دخل و تصرفی از طرف پیامبر در آن صورت نمی‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) یکی از شهودهای قلبی، وحی الهی است. این شهود ویژه پیامبران است و خداوند از طریق وحی و به واسطه پیامبران، معارفی را در اختیار بشر قرار می‌دهد که به آن «معارف وحیانی» می‌گویند.

۴) قرآن کریم نمونه‌ای از کلام الهی است که خداوند از طریق وحی بر قلب آخرین پیامبر خود نازل کرده است. ما با تأمل و تدبر در قرآن و به میزان توانایی و همت خود می‌توانیم از بسیاری حقایق آگاه شویم.

به معرفت وحیانی دست یافت. از طریق ابزار عقل هم می‌توان به شناخت تجربی، شناخت درونی و شناخت عقلی دست یافت. پس می‌توان گفت که دل در مباحث معرفت‌شناسی می‌تواند بیش از یک نوع معرفت در اختیار انسان قرار دهد و از این حیث مانند معرفت عقلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حواس ما دروازه ورود انسان به جهان طبیعت و ادراک این جهان است و بنابراین یکی از شناخت‌های بشر، شناخت حسی است.

(۲) نمی‌توان گفت که شناخت تجربی اساس همه دانش‌ها قرار گرفته است. یافته‌های شناخت عقلی، اساس بسیاری از دانش‌های گوناگون بشری است.

(۴) چون هم ابزار حس و هم ابزار عقل در معرض خطا و لغزش قرار می‌گیرند پس شناخت حسی و شناخت عقلی خطاپذیر هستند و نمی‌توان شناخت عقلی را یقینی‌ترین معارف دانست.

روانشناسی

۹۱) ۲ مرحله ذکر شده در صورت سؤال، ارزیابی راه حل است (مرحله سوم) که مرحله بعدی آن، بازبینی و اصلاح راه حل است. (مرحله چهارم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مرحله دوم ۲) مرحله اول

۴) مرحله پنجم

۹۲) ۱ در مسئله اگر هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود. در حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است و عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی می‌شود. در مسئله، موقعیت یا مبدأ باید مشخص باشد تا بتوانیم موانع احتمالی را به خوبی بشناسیم و راه حل‌های بهتری ارائه دهیم.

۹۳) ۳ هر سه مسئله مطرح شده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) خوب تعریف شده هستند و تعریف دقیق هدف در آن‌ها امکان پذیر است اما مسئله مطرح شده در گزینه (۳) خوب تعریف نشده است زیرا مربوط به مسائل انسانی است، پس تعریف دقیق هدف در آن با مشکل مواجه خواهد بود.

۹۴) ۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

- مسئله عبارت است از عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود.
- تشخیص مسئله با احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است.
- تجربه گذشته در صورت بازبینی، راهگشای مفیدی خواهد بود.

۹۵) ۲ عبارت اول ← تأثیر عوامل عاطفی بر حافظه

عبارت دوم ← عدم رمزگردانی یا بی‌توجهی باعث می‌شود که الهام نداند مطب دگتری که همیشه می‌رود، چند پرسنل دارد.
عبارت سوم ← استفاده بیش از حد از فناوری که باعث کاهش عملکرد حافظه می‌شود.

عبارت چهارم ← تداخل اطلاعات باعث می‌شود تا یادگیری‌ها با هم تداخل کند، زیرا یادگیری بدون استراحت و فشرده بوده است.

۹۶) ۱ عبارت اول ← تجربه مشخصی است که به زمان و مکان

مشخص مربوط می‌شود، پس رویدادی است. (بلندمدت هم محسوب می‌شود، زیرا حافظه رویدادی و معنایی بلندمدت هم محسوب می‌شوند)
عبارت دوم ← معنایی (دانش عمومی در آن ذخیره می‌شود)، بلندمدت هم گفته شود درست است.

عبارت سوم ← حافظه کاری زیرا محاسبات ذهنی براساس آن صورت می‌گیرد.
عبارت چهارم ← حافظه رویدادی زیرا تجربه مشخصی است که به زمان و مکان مشخصی مربوط می‌شود. (بلندمدت هم محسوب می‌شود)

نکته: هر دو حافظه رویدادی و محاسباتی بلندمدت محسوب می‌شوند.

۹۷) ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳)

فراموشی دارند، اما گزینه (۴)

۹۸) ۲ آزمون مکرر برای تقویت نشانه‌های بازیابی به کار می‌رود و مربوط به مرحله سوم حافظه است.

۹۹) ۴ رمزگردانی کودکان ← جزء به جزء است.

پدیده نوک زبانی ← اشکال در مرحله بازیابی است.

در حافظه کاری ← میزان استفاده از اطلاعات نیز مد نظر است.

جفت‌واژگان «چوب - صندلی» علاوه بر نشانه حسی یا بیرونی (غیرمعنایی) دارای نشانه معنایی هم هستند؛ یعنی با چوب می‌شود صندلی درست کرد، پس یادآوری آن‌ها راحت‌تر است.

۱۰۰) ۲ یادگیری عمیق برای کاهش اثر تداخل مطالب به کار می‌رود.